

**TURU-
UURINGUTE
AS**

Detsember 2021

**Tartu nägemis-, kuulmis-,
kõne- või liikumispuudega
noorte osalus noorsootöös**

Uuringu tellija: Tartu Noorsootöö Keskus

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

HARIDUS- JA NOORTEAMET

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Sisukord

Uuringu taust	4
	Uuringu metoodika 5
Kokkuvõte	6
Järeldused	9
Küsitlusele vastanute profiil	11
Küsitluse tulemused	13
1. Teadlikkus noorsootöö valdkondadest	13
2. Osalus noorsootöös	14
2.1. Huvitegevused.....	16
2.2. Noortekeskused.....	18
2.3. Lastekeskused.....	20
2.4. Noorteorganisatsioonid.....	20
2.5. Lühemaajalised tegevused.....	22
3. Ajendid noorsootöös osalemiseks	22
3.1. Noorte vaade.....	23
3.2. Lapsevanemate vaade.....	25
4. Takistused noorsootöös osalemisel	26
4.1. Noorte vaade.....	26
4.2. Lapsevanemate vaade.....	29
4.3. Majanduslik aspekt.....	31
5. Noorte panus noorsootöösse aktiivse osalisena	32
6. Huvi noorsootöös osalemise vastu	34
7. Tegevuste piisavus	36
8. Info	41

Täname kõiki küsitluses osalenuid noori ning lapsevanemaid, tänu kellele sai see uuring teoks!

Uuring valmis koostöös Tartu Noorsootöö Keskuse ning Tartu Linnavalitsusega. Täname Grete Sarapit, Airi Parki ning Mariliis Maremäed uuringu läbiviimisesse panustamise eest! Suured tänusõnad ka Tartu Hiie Kooli ja Tartu Emajõe Kooli direktorile Kristel Metsale, Tartu Emajõe Kooli õppejuhile Riina Kitingule ning Tartu Herbert Masingu Kooli direktorile Siim Värville, et olite andmekogumisel abiks!

Käesoleva raporti koostas Vaike Vainu Turu-uuringute AS-ist. Andmekogumist koordineeris Kaja Södor (Turu-uuringute AS). Raportile tegi keeleteoimetuse Hella Kaldaru (Turu-uuringute AS).

Uuringu taust

2021. aasta detsembris viis Turu-uuringute AS Tartu Noorsootöö Keskuse tellimisel läbi küsitlusuuringu, kaardistamaks nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega või sarnaste tervisest tulenevate takistustega Tartu noorte osalust noorsootöös. Samalaadne uuring toimus ka 2019. aasta sügisel¹, seega on võimalik kahe uuringu võrdluses hinnata, kuidas on puudega noorte osalus noorsootöös ning selleks tajutud takistused muutunud.

Uuringud viidi läbi innovatsioonikava „Tartu nägemis-, kuulmis- ja liikumispuudega teismeliste integreerimine noortekeskuste tegevusse loodushariduse toel“ raames. 2019. aasta uuring oli sisendiks Tartu Linnavalitsusele tegevuskava koostamisel nägemis-, kuulmis-, kõne- ja liikumispuudega noorte osalusvõimaluste suurendamiseks noorsootöös, 2021. aasta uuring võimaldab aga ellu viidud tegevuste mõju hinnata.

Kvaliteetse noorsootöö kättesaadavuse tagamine on Eesti Noortevaldkonna arengukava 2021–2035 üheks eesmärgiks.² Eesti noorsootöö seaduses on noorsootöö defineeritud kui tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda.³ Noorsootööna käsitletakse käesolevas uuringus alljärgnevaid tegevusi: (1) huvikoolid, huviringid ja treeningrühmad; (2) noortekeskused; (3) lastekeskused; (4) noorteorganisatsioonid; (5) noorte osaluskogud; (6) noortelaagrid ja õpilasmalevad; (7) noorteüritused; (8) matkad, õppekäigud ja töötoad; (9) noorte vabatahtlik töö.

Uuringu käsitleti puudega või tervisest tulenevate takistustega noorte:

ootusi noorsootööle

osalust noorsootöös

teadlikkust noorsootöö võimalustest

tunnetatud takistusi noorsootöös osalemiseks

valmisolekut panustada noorsootöösse aktiivse osalisena

(nt vabatahtlikuna või noorte omaalgatusprojekti elluviijana).

Samuti käsitleti uuringus puudega või tervisest tulenevate takistustega laste vanemate:

ootusi noorsootööle

teadlikkust noorsootöö võimalustest

tunnetatud takistusi noorsootöös osalemiseks.

2021. aastal osales ankeetküsitluses 161 Tartus elavat või õppivat nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega või sarnaste takistustega 10–19-aastast noort ning 11 puudega laste vanemat. 2019. aastal vastas küsitlusele 136 noort ja 14 lapsevanemat.

¹ Turu-uuringute AS, Vaike Vainu; Tartu Noorsootöö Keskus (2019). Tartu nägemis-, kuulmis- või liikumispuudega noorte osalus noorsootöös.

² Noortevaldkonna arengukava 2021–2035.

³ Noorsootöö seadus. Riigi Teataja. <https://www.riigiteataja.ee/akt/NTS>.

Uuringu metoodika

Küsitlusuuringu sihtrühmaks olid Tartus elavad või õppivad nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuude või sarnaste tervisest tulenevate takistustega⁴ 11–19-aastased noored ning nende vanemad. Sihtrühma täpne suurus pole teada, kuna puudub ülevaade tavakoolides õppivatest puudega noortest. Hariduslike erivajadustega laste koolide 5.–12. klassides õppis 2021. aasta sügisel nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega või -takistustega noori järgneval arvul:

Tabel 1. HEV koolide 5.–12. klassides õppivate nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega noorte arv sügisel 2021 (koolide edastatud andmetel)

Kool	Puudeliik	Õpilaste arv (koolide poolt edastatud andmetel)
Tartu Herbert Masingu Kool	Liikumispuude või -takistusega lapsed	6
Tartu Hiie Kool	Kuulmis- või kõnepuude või -takistusega lapsed	153
Tartu Emajõe Kool	Nägemispuude või -takistusega lapsed	21
	Kokku:	180

Noorte küsitlus viidi läbi hariduslike erivajadustega laste koolides kohapeal paberankeetidega. Kaasatud oli kolm kooli - Tartu Herbert Masingu Kool, Tartu Hiie Kool ning Tartu Emajõe Kool. Küsitlus viidi läbi 5.–12. klassides (valimisse sattus ka neli 10-aastast last). Küsitlusele eelnevalt edastati lapsevanematele teavitust küsitluse toimumise kohta Stuudiumi/eKooli kaudu. Koos teavitusega saadeti lapsevanematele ka küsitluses osalemise kutse koos lingiga elektroonilisele lapsevanemate ankeedile.

Lisaks koolides läbiviidavatele küsitlusele levitas Tartu Noorsootöö Keskus küsitlusankeetide linke ka oma sotsiaalmeediakanalites (Facebooki leht ja grupid).

Kokku osales küsitluses 161 Tartus elavat või õppivat nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega (või sarnaste takistustega) 10–19-aastast noort ning 11 puudega laste vanemat. 2019. aastal vastas küsitlusele 136 noort ja 14 lapsevanemat

⁴ Uuringusse sooviti kaasata ka neid noori, kel pole puuet ametlikult tuvastatud, kuid kel on tervisest tulenevaid nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumistakistusi.

Kokkuvõte

2021. aasta detsembris viis Turu-uuringute AS Tartu Noorsootöö Keskuse tellimusel läbi küsitlusuuringu, kaardistamaks nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega (või sarnaste tervisest tulenevate takistustega) noorte osalust noorsootöös. Küsitluses osales 161 Tartus õppivat⁵ nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuude või -takistustega 10–19-aastast noort ning 11 puudega laste vanemat.⁶ Samalaadne küsitlus viidi läbi 2019. aasta sügisel.⁷ Valdava osa (82%) küsitletud noortest moodustasid kuulmis- või kõnepuude või -takistusega vastajad. Noortest 57% olid vanuses 10–13 ning 43% vanuses 14–19 aastat. Küsitletud noortest 43% elas väljaspool Tartut.

Erinevatest noorsootöö valdkondadest hindavad noored kõige paremaks oma teadlikkust huviringidest ja treeningrühmadest: koolis toimuvatest huviringidest ja treeningrühmadest teab 68% ning väljaspool kooli toimuvatest huviringidest ja treeningrühmadest 63%. Ankeedis loetletud noorsootöö valdkondadest on noored kõige enam kursis noorte osaluskoegade (teab 39%), noorteühingute (37%) ja lastekeskuste tegevusega (34%). Võrreldes 2019. aastaga on noorte hinnangud oma teadlikkusele enamikust noorsootöö valdkondadest kasvanud, sealjuures kõige enam on kasvanud teadlikkus väljaspool kooli toimuvatest huvikoolidest, huviringidest ja treeningrühmadest ning vabatahtliku töö võimalustest.

2020. aastal läbi viidud üle-eestilise noorte küsitluse andmetel osales 7–26-

aastastest noortest noorsootöös 80%.⁸ Käesoleva uuringu raames küsitletud 10–19-aastastest noortest osales 2021. aastal noorsootöös 78% (2019. aastal 85%).⁹ Noorsootöö valdkondadest kõige levinum on osalemine huvikoolides, huviringides või treeningrühmades (51%). Noortekeskuste tegevustes on osalenud 35%, sealjuures noortekeskustes kohapeal käinud 11% küsitletud noortest. Noorteüritustel on 2021. aasta jooksul käinud 28%, vabatahtlikku tööd teinud 27%, noortelaagris/õpilasmalevas käinud 24%, noorteprojektides osalenud 17%, noorte osaluskoogudes samuti 17%, lastekeskusi külastanud 9% ning noorteorganisatsioonides osalenud 6% küsitletud noortest. Võrreldes 2019. aastaga on vähenenud noorte osalemine väljaspool kooli toimuvates huvitegevustes (2019. aastal osales 40% ja 2021. aastal 30%) ning osavõtt noorteorganisatsioonide tegevusest (11%→6%), kasvanud aga vabatahtlikku tööd teinud noorte osakaal (22%→27%). Osavõtt ülejäänud noorsootöö tegevustest on püsinud muutumatuna.

⁵ Küsitlus viidi läbi kolmes koolis: Tartu Herbert Masingu Kool, Tartu Hiie Kool ning Tartu Emajõe Kool.

⁶ Kuna lapsevanemate valim oli väga väike, pole võimalik nende vastuste põhjal teha järeldusi kogu sihtrühma kohta.

⁷ 2019. aastal osales küsitluses 136 noort ja 14 lapsevanemat.

⁸ OÜ Heiväl / HeiVäl Consulting ja MTÜ Balti Uuringute Instituut (2021). Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga 2020. Haridus- ja Teadusministeerium.

⁹ Noorsootöö hulka on siin arvestatud ka vabatahtlik töö.

10–13-aastastest nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega (või sarnaste takistustega) noortest on noorsootöös osalenud 75%, 14–19-aastastest aga 83%.

Soo ning puudeliikide võrdluses on noorsootöös osalenute osakaal küllaltki ühtlane.¹⁰

Sarnaselt 2019. aastaga ilmnes ka 2021. aasta uuringus, et noorsootöös osalema ajendab noori eelkõige see, et pakutavad tegevused on huvitavad, võimaldavad noorel end arendada ning meeldivalt aega veeta. Oluline on ka läbisaamine noorsootöö tegevustes osalevate (ea)kaaslastega ning sõprade eeskuju.

Vanemate või teiste täiskasvanute soovitusel noorte endi hinnangul kuigi olulisel kohal ei ole (huviringide ja -tegevuste puhul hinnatakse täiskasvanute soovitusi siiski pisut olulisemaks kui noortekeskustes ja -organisatsioonides osalemise puhul). Küsitletud lapsevanematest ütlesid seevastu pea kõik, et suunavad lapsed huvitegevustega tegelema. Lapsevanemate põhiliseks ootuseks huvitegevustele on lapse arendamine.

Üle-eestilise küsitluse andmetel on kõige levinumad noorsootöös mitteosalemise põhjused ajapuudus ning muude hobide olemasolu.¹¹ Ka käesolevas küsitluses põhjendasid noored noorsootöös mitteosalemist kõige sagedamini muude hobide olemasoluga, noorteorganisatsioonides mitteosalemist sageli ka huvipuudusega. Suurem osa küsitluses osalenud noortest ei tunnetanud, et tema erivajadused või puue takistaks noorsootöös osalemist. Lapsevanemate hinnangul takistab nende lapse osalemist juhendatud huvitegevustes eelkõige huvitegevuste ebasobivad toimumisajad ning huvitegevuste maksumus.

Ligi 2/3 küsitletud lapsevanematest märkisid, et nende pere teeb igakuiselt kulutusi puudega lapse osalemiseks juhendatud huvitegevustes, sealjuures ligi kolmandik kulutab selleks enam kui 60 eurot kuus. Noortest 24% ja lapsevanematest 9% hindas pere majanduslikku võimekust lapse huvitegevusi toetada väheseks, öeldes, et lapse/noore soove huvitegevuste osas on võimalik täita vähesel määral või üldse mitte.

Võrreldes 2019. aastaga on puudega noorte panustamine noorsootöösse aktiivse osalisena suurenenud: 2019. aastal moodustasid noorsootöösse aktiivselt panustanud 36% ning 2021. aastal 45% küsitletud noortest. Kasvanud on noorte aktiivne panustamine ürituste või tegevuste korraldamisse huviringides (2019. aastal 19% ja 2021. aastal 24% küsitletud noortest) või noortekeskuses (2019. aastal 5% ja 2021. aastal 11% küsitletutest).

Senisest rohkem sooviks noorsootöös osaleda 66% küsitletud noortest (sama ka 2019. aastal). Keskmisest kõrgem on huvi osaluse suurendamise vastu noorte seas, kes juba praegu noorsootöö tegevustes osalevad; samuti ka tüdrukute seas. Kõige sagedamini tuntakse huvi selle vastu, et osaleda senisest rohkem matkadel

¹⁰ Tulemus ei kattu üle-eestilise noorte uuringu tulemustega, mille kohaselt on osalus noorsootöös kõrgeim noorimas vanuserühmas. (OÜ Heiväl / Heiväl Consulting ja MTÜ Balti Uuringute Instituut (2021). Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga 2020. Haridus- ja Teadusministeerium.)

¹¹ Ibid.

või õppekäikudel (36%) või teha vabatahtlikku tööd (35%).
Noortekeskustes sooviks senisest rohkem käia 16% küsitletud noortest.
42% noorte ja 55% lapsevanemate arvates on Tartus noortele mõeldud tegevusi piisavalt (võrreldes 2019. aastaga hinnangud oluliselt muutunud pole). Rohkem soovivad noored Tartus näha eelkõige erinevaid treeningvõimalusi.
Noortest 32% ja lapsevanematest 9% arvab, et infot noortele mõeldud tegevuste kohta on Tartus piisavalt. Noored soovivad sel teemal teavet saada eelkõige

Stuudiumist/eKoolist ja sotsiaalmeediast, lapsevanemad aga Stuudiumist/eKoolist ja e-maili teel.

Järeldused

Võrreldes 2019. aastaga on nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega (või sarnaste tervisest tulenevate takistustega) noorte osalus noorsootöös vähenenud. Noorsootöö valdkondade löikes on vähenenud osavõtt väljaspool kooli toimuvatest huvitegevustest ja noorteorganisatsioonidest. Osaluse vähenemine on tõenäoliselt suuresti tingitud koroonaviiruse levikust, mille tõttu on juhendatud huvitegevustele seatud piiranguid ning teatud perioodidel huvitegevustes osalemine ka peatatud. Küsitluse andmetel on vähenenud ka noorte huvi osaleda väljaspool kooli toimuvates huvitegevustes ja noorteorganisatsioonides. Huvi ning osalus on omavahel seotud: enam kui pooled noortest, kes noorsootöös ei osale, pole sellest ka huvitatud; samas kui noored, kes noorsootöös juba osalevad, sooviksid enamasti seda teha senisest veelgi rohkem.

Keskne küsimus on seega, kuidas kaasata noorsootöösse noori, kes seal praegu ei osale. Noorte jaoks on organiseeritud huvitegevuste juures kõige olulisem see, et need oleksid huvitavad ja arendavad. Olulised on ka sotsiaalsed suhted – läbisaamine teiste huvitegevuses osalevate noortega ning hea kontakt tegevuse juhendajaga. Infopuudust noored kuigi suure takistusena ei tunnetata. Samas ilmnes küsitluses kaudselt siiski ka infopuuduse probleem – pooled küsitletud noortest ei osanud noortele suunatud tegevusi puudutava info piisavust hinnata, mis annab tunnistust sellest, et vastava infoga puututakse kokku vähe. Seega tasub jätkuvalt panustada info jagamisse – seda nii noorte kui lapsevanemate suunal.

Võrreldes 2019. aastaga on aset leidnud mitmed positiivsed arengud: näiteks on kasvanud noorte enesehinnanguline teadlikkus noorsootööst, suurenenud noorsootöösse aktiivselt panustavate noorte osakaal ning tõusnud noorte huvi teha

vabatahtlikku tööd, mis võib olla märk üleüldisest kasvavast kodanikuaktiivsusest.¹²

Positiivsena võib esile tuua ka seda, et kuigi küsitleti puude või tervisest tulenevate takistustega noori, siis küsitletud ise oma erivajadusi noorsootöös osalemise takistusena enamasti ei tunnetata. Siiski tasub silmas pidada, et tõenäoliselt olid vastajate seas arvukamalt esindatud kergema puude või tervisest tulenevate takistustega noored, samas kui raskemate terviseprobleemidega noori (kelle puhul on tunnetatud takistused noorsootöös osalemisel suuremad) oli vastajate seas vähem. Küsitlustulemustest võib järeldada, et kergemat tüüpi erivajadustega noortega on noorsootöös küllaltki hästi arvestatud ning enamasti nende erivajadus noorsootöös osalemisel takistuseks ei saa.

Tartu Noorsootöö Keskuse poolt teostatava innovatsioonikava eesmärgiks oli integreerida Tartu nägemis-, kuulmis- ja liikumispuudega noored noortekeskuste tegevustesse.

Küsitlusuuringu põhjal pole noortekeskusi külastanute osatähtsus nägemis-, kuulmis-,

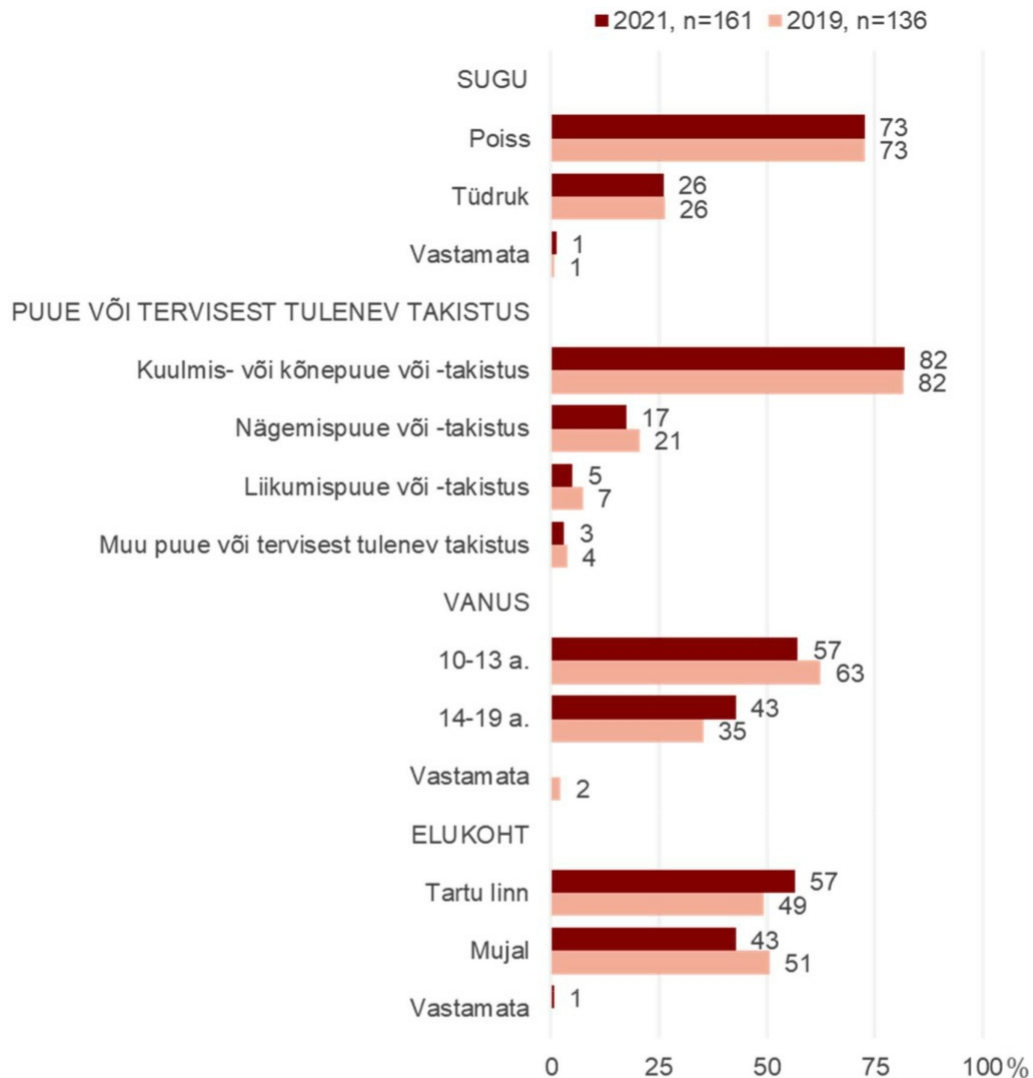
12 2018. aastal läbi viidud Vabatahtlikus tegevuses osalemise uuringu andmetel kasvas vabatahtlikus tegevuses osalenud inimeste osakaal Eestis 2013. ja 2018. aasta võrdluses 31 protsendilt 49 protsendini (Balti Uuringute Instituut. Vabatahtlikus tegevuses osalemise uuring 2018. Siseministerium.)

kõne- või liikumispuudega (või sarnaste tervisest tulenevate takistustega) noorte seas võrreldes 2019. aastaga muutunud (2019. aastal 13% ja 2021. aastal 11%). Samas näitas uuring ka seda, et levinum kui noortekeskuste külastamine on noorte seas osalemine noortekeskuste korraldatud matkadel, õppekäikudel või töötubades või osalemine nendes noortekeskuste tegevustes, mis toimuvad koolis (nimetatud tegevuste osas võrdlusandmed 2019. aastaga puuduvad). Kokkuvõttes on erinevates noortekeskuste tegevustes aasta jooksul kaasa löönud 35% küsitletud noortest, mida on pisut enam kui Eestis keskmiselt (üle-eestilise noorte küsitluse andmetel osales 2020. aastal avatud noorsootöös (ehk noortekeskuste tegevustes) 31% noortest). Lähtudes sellest, et Tartus õppivate nägemis-, kuulmis-, kõne- või liikumispuudega (või sarnaste tervisest tulenevate takistustega) noorte seas on noortekeskuste tegevustes osalemine levinum kui Eesti noorte seas keskmiselt, võib innovatsioonikava eesmärkide täitmisega rahule jääda.

Küsitlusele vastanute profiil

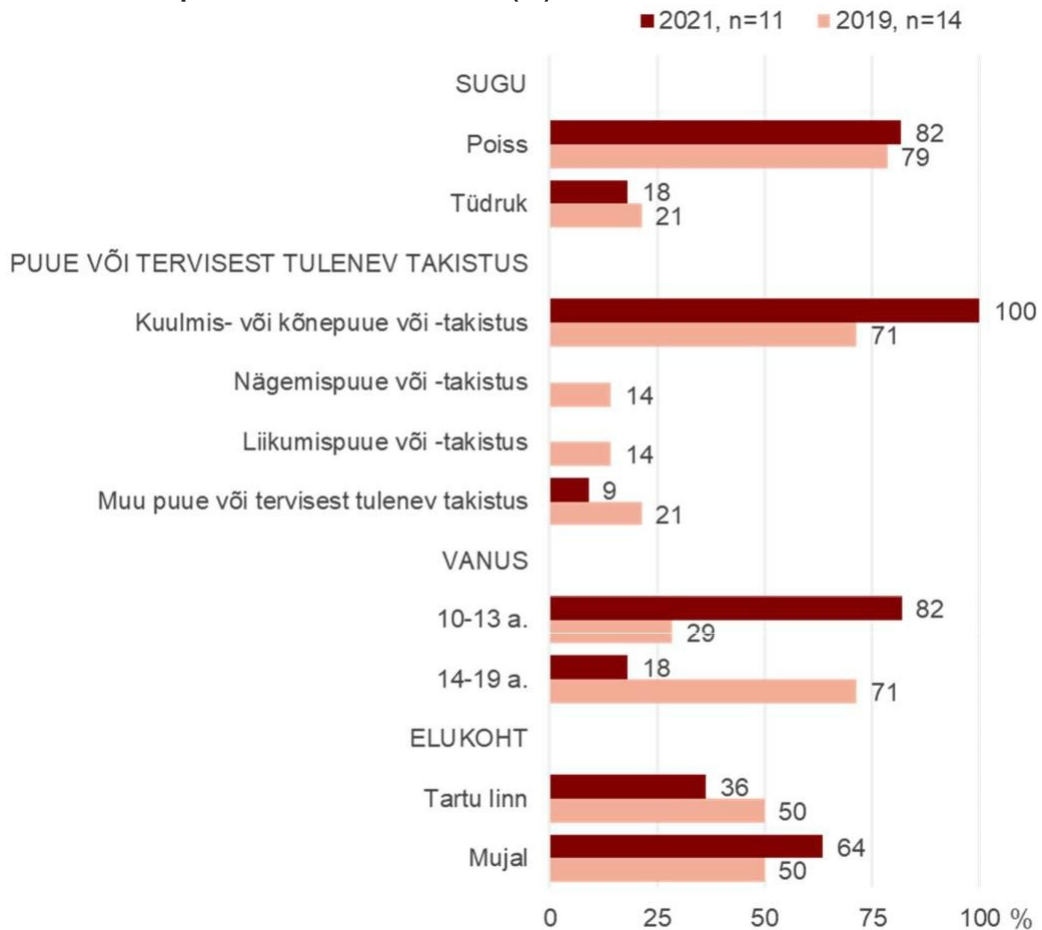
Vastanute jagunemine soo ja puudeliigi alusel on 2021. aastal pea identne 2019. aastaga. Küsitlusele vastanud noortest 73% moodustasid poisid ja 26% tüdrukud (2 vastajat jätsid oma soo märkimata). Valdava osa (82%) küsitletud noortest moodustasid kuulmis- või kõnepuude või -takistusega vastajad, mistõttu peegeldavad noorte küsitluse tulemused esmajoones selle sihtrühma arvamusi. Küsitletutest 17% oli nägemispuude või -takistusega, 5% liikumispuude või -takistusega ning 3% märkis endal olevat mõne muu puude või tervisest tuleneva takistuse. Noortest 57% olid vanuses 10–13 ning 43% vanuses 14–19. Kõik küsitletud noored käisid koolis Tartus, kuid Tartu linnas elas neist vaid 57% (joonis 1).

Joonis 1. Noorte valimi jagunemine (%)

Ka küsitluses osalenud lapsevanematel paluti märkida taustaandmed selle lapse kohta, kelle kohta ta ankeedi täidab. Kõik küsitletud lapsevanemad olid kuulmis- või kõnepuude või -takistusega laste vanemad. Enamasti oli kõnealune laps vanuses 10–13 (82%). Kõik kõnealused lapsed käisid koolis Tartu linnas, kuid 64 protsendil juhtudest elas laps väljaspool Tartut (joonis 2).

Joonis 2. Lapsevanemate valimi jagunemine – taustainfo laste kohta, kelle kohta lapsevanem ankeedi täitis (%)

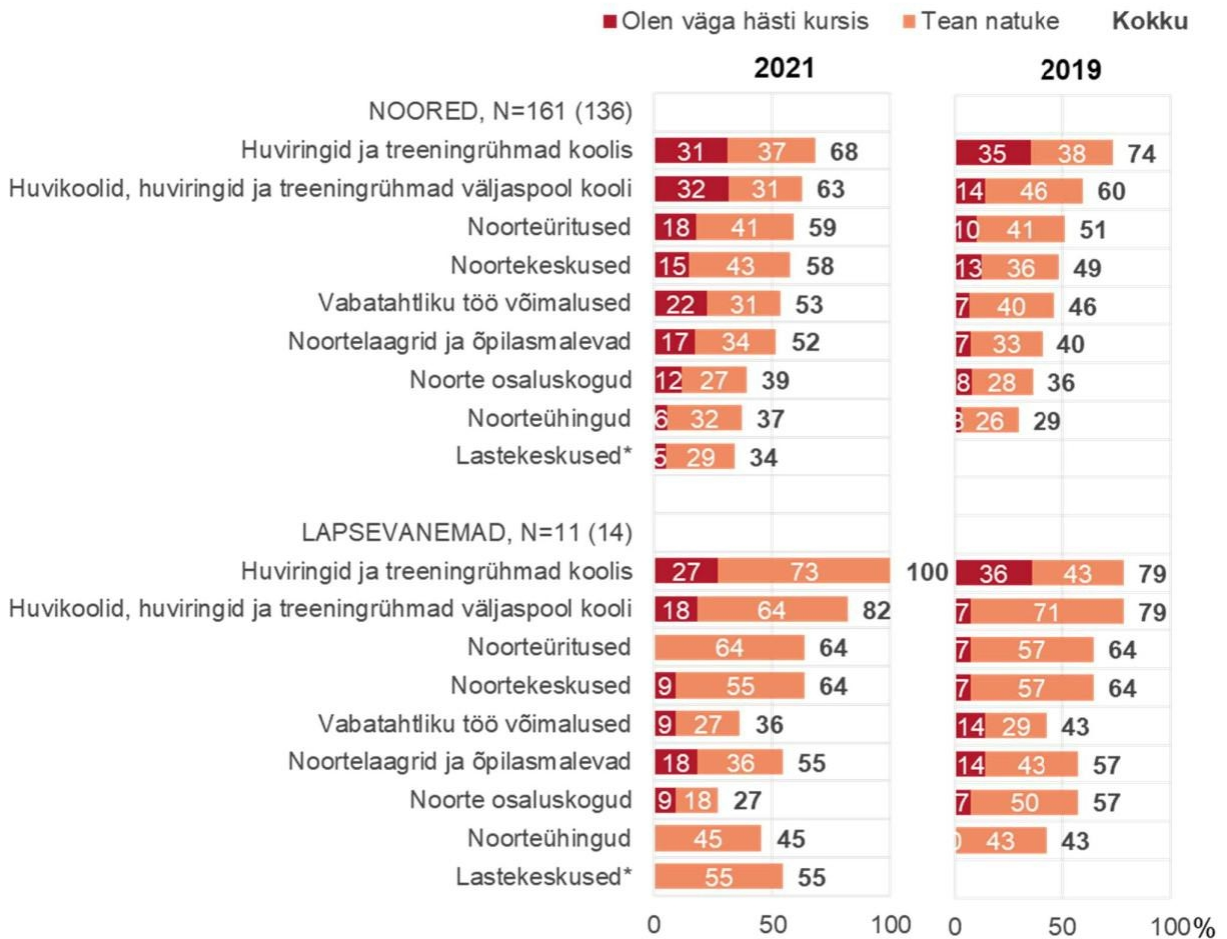
Küsitluses osalenud noortest märkis 29% (2019. aastal 21%), et vajab oma tervise tõttu koolis käimiseks või vaba aja tegevustes osalemiseks täiskasvanu või tugisiku abi, sealjuures 5% vajab abi igapäevaselt ning 24% mõnikord. Küsitletud lapsevanematest märkis 55%, et laps vajab tervise tõttu abi (2019. aastal 71%). Tõenäoliselt osalesid noorte küsitluses pigem kergema puude või terviseprobleemiga noored, samas kui lapsevanemate küsitlusele olid aktiivsemad vastama pigem raskemate terviseprobleemidega laste vanemad (kes tunnetasid oma lapse puhul suuremaid probleeme noorsootöös osalemisel).

Küsitluse tulemused

1. Teadlikkus noorsootöö valdkondadest

Esmalt uurisime noorte ning lapsevanemate teadlikkust erinevatest Tartu linnas pakutavatest noorsootöö võimalustest (joonis 3).

Joonis 3. Kui palju Sa tead järgnevatest Tartu linnas noortele pakutavatest võimalustest? (% , n=kõik vastajad)

* 2019. aasta kohta võrdlusandmed puuduvad

Erinevatest noorsootöö valdkondadest hindavad noored kõige paremaks oma teadlikkust koolis toimuvatest huviringidest ja treeningrühmadest (68% teab, sealjuures 31% on väga hästi kursis) ning väljaspool kooli toimuvatest huviringidest ja treeningrühmadest (63% teab, sealjuures 32% on väga hästi kursis). Enam kui pooled küsitletud noortest teavad ka noorteüritustest (teab 59%), noortekeskustest (58%), vabatahtliku töö võimalustest (53%) või noortelaagritest ja õpilasmalevatest (52%), kuid väga heaks hindab oma teadlikkust neist valdkondadest vähem kui neljandik küsitletutest. Ülejäänud noorsootöö valdkondadest on teadlikkus madalam: noorte osalus kogudest teab 39%, noorteühingutest 37% ja lastekeskustest 34%.

Võrreldes 2019. aastaga hindavad noored 2021. aastal oma teadlikkust noorsootöö erinevatest valdkondadest pisut kõrgemalt.¹³ Võttes aluseks noored, kes hindavad oma teadlikkust väga heaks, on teadlikkus kõige enam suurenenud väljaspool kooli toimuvate huvikoolide, huviringide ja treeningrühmade osas (väga hästi kursis olevate vastajate osakaal on kasvanud 18 protsendipunkti võrra) ning vabatahtliku töö võimaluste osas (+16 pp). Vähenenud on teadlikkus ainult ühe uuritava valdkonna osas, milleks on huviringid ja treeningrühmad koolis.

Tartu noortekeskuste tegevusega väga hästi kursis olevate noorte osakaal märkimisväärselt muutunud pole (2019. aastal 13% ja 2021. aastal 15%), kuid nende noorte osakaal, kes on noortekeskustest pisut kuulnud, on kasvanud 36 protsendilt 43 protsendile. Tervikuna on noortekeskustest teadlike noorte osakaal 2019. ja 2021. aasta võrdluses suurenenud 49 protsendilt 58 protsendile.

Lapsevanemate küsitlusele vastas vaid 11 inimest, mistõttu pole tulemused üldistatavad kogu sihtrühmale. Lapsevanemad hindasid end noorsootöö valdkondadest teadlikuks üldjuhul sagedamini kui noored, kuigi väga heaks noortest harvemini. Sarnaselt noortele on ka lapsevanemad noorsootöö valdkondadest kõige paremini kursis huviringide, huvikoolide ja treeningrühmade tegevusega. Kõige madalamaks hindasid küsitletud lapsevanemad oma teadlikkust noorte osalus kogudest ning vabatahtliku töö võimalustest.

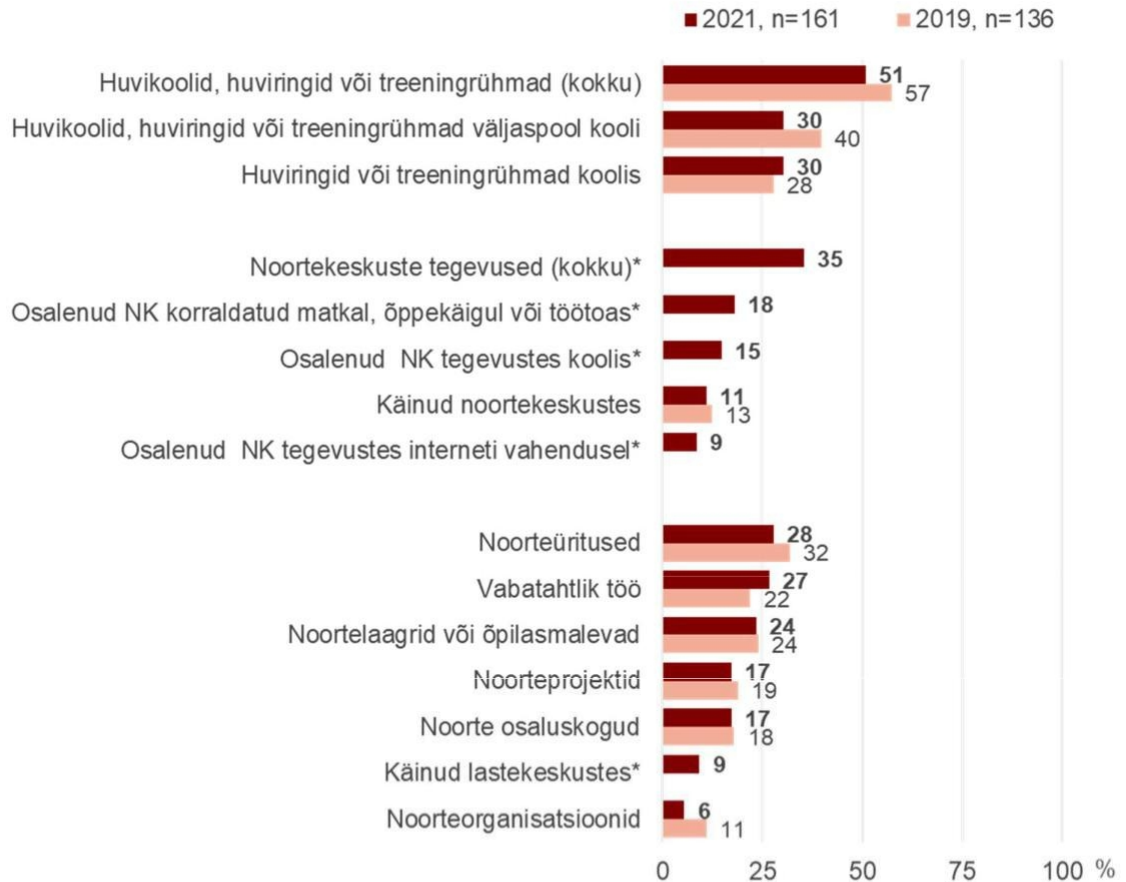
2. Osalus noorsootöös

Mis puutub erinevatesse noorsootöö tegevustesse, siis on küsitletud noored kõige enam osalenud huvikoolides, huviringides ja treeningrühmades (edaspidi nimetatud ka kui huvitegevused): neis on 2021. aasta jooksul osalenud 51% noortest. 2019. aastal oli vastav näitaja 57%, seega on noorte osalus huvitegevustes võrreldes 2019. aastaga pisut vähenenud. Vaadates huvitegevustes osalemist täpsemalt, on näha, et vähenenud on osalemine väljaspool kooli toimuvates huvitegevustes (2019. aastal 40% ja 2021. aastal

13 Lastekeskuste osas võrdlusandmed puuduvad.

30%), kuid osalemine koolis toimuvates huvitegevustes pole muutunud (2019. aastal 28% ja 2021. aastal 30%) (joonis 4).

Joonis 4. Noorte osalus noorsootöös (% , n=noored)

* 2019. aasta uuringus tärniga tähistatud tegevustes osalemise kohta ei küsitud

Noortekeskuste tegevustes on 2021. aasta jooksul osalenud 35% küsitletud noortest, sealjuures 18% on osalenud mõnel noortekeskuse korraldatud matkal, õppekäigul või töötoas, 15% on osalenud koolis toimunud noortekeskuste tegevustes, 11% on käinud noortekeskustes kohapeal ning 9% on osalenud noortekeskuste tegevustes interneti vahendusel. Võrreldes 2019. aastaga pole noortekeskuste külastajate osakaal muutunud (ülejäänud tegevuste osas ajalised võrdlusandmed puuduvad).

Ülejäänud noorsootöö valdkondadest on noorte seas kõige populaarsemad noorteüritused (mida on 2021. aasta jooksul külastanud 28% küsitletud noortest), vabatahtlik töö (27%) ning noortelaagrid/õpilasmalevad (24%). Noorteprojektides on osalenud 17%, noorte osaluskogudes samuti 17%, lastekeskusi külastanud 9% ning noorteorganisatsioonides osalenud 6% küsitletud noortest.

Võrreldes 2019. aastaga on vähenenud osavõtt noorteorganisatsioonide tegevusest (11%→6%), kasvanud aga vabatahtlikku tööd teinud noorte osakaal (22%→27%).

Osavõtt ülejäänud noorsootöö tegevustest on püsinud muutumatuna.¹⁴

78% küsitletud noortest on osalenud vähemalt ühes eelpool loetletud noorsootöö tegevustest. Jättes kõrvale tegevused, mille kohta 2019. aasta ankeedis ei küsitud (osalemine noortekeskuste tegevustes koolis või interneti vahendusel ning lastekeskuste külastamine), on vastav näitaja 74%, mis on oluliselt madalam kui 2019. aasta uuringus (toona osales noorsootöös 85% küsitletud noortest).

Vanemas vanuserühmas on noorsootöös osalenuid pisut enam kui nooremas: 10–13-aastastest on noorsootöös osalenud 75%, 14–19-aastastest aga 83%. Tartu linnas elavatest noortest on osalenuid 76% ja väljaspool Tartut elavatest noortest 83%. Ülejäänud taustrühmades on noorsootöös osalemine küllaltki ühtlane: poistest on 2021. aasta jooksul osalenud 79% ja tüdrukutest 76%; liikumispuude/takistusega noortest 100%¹⁵, kuulmis- või kõnepuude/takistusega noortest 77% ning nägemispuude/takistusega noortest 79%.

2.1. Huvitegevused

Võrreldes 2019. aastaga on puudega noorte osalus huvitegevustes veidi vähenenud: kui 2019. aastal osales huvitegevustes (nt huvikoolides, huviringides või treeningrühmades) 57% küsitletud noortest, siis 2021. aastal oli vastav näitaja 51%. Vähenenud on osavõtt väljaspool kooli toimuvatest huvitegevustest (2019. aastal 40% ja 2021. aastal 30%), kuid osalus koolis toimuvatest huvitegevustest pole muutunud (2019. aastal 28% ja 2021. aastal 30%) (joonis 4).

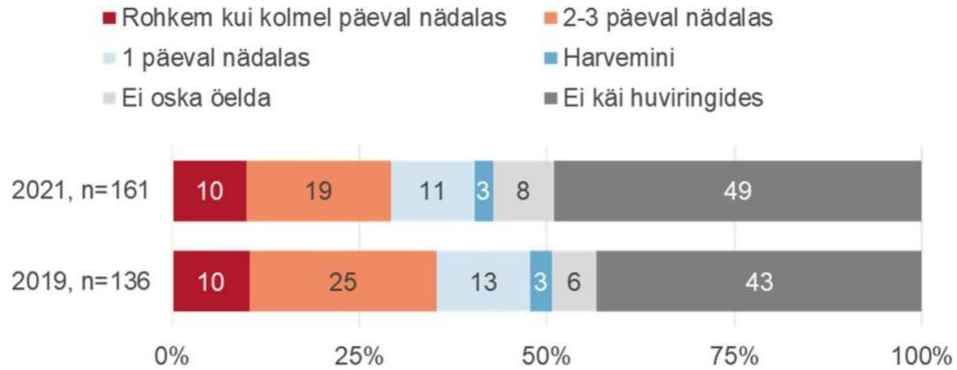
Küsitletud tüdrukutest osales huvitegevustes 64% ja poistest 45%. Kuulmis- või kõnepuude/takistusega noorte seas on osavõtt pisut madalam kui nägemis- või liikumispuude/takistusega noorte seas (vastavalt 49% ja 64%). Vanuserühmade või elukoha (Tartu linnas või mujal) võrdluses on huvitegevustes osalenute osakaal sarnane.

Küsitletud noortest 40% (2019. aastal 48%) käib huviringides iganädalaselt, sealjuures 10% rohkem kui kolmel päeval nädalas, 19% 2-3 päeval nädalas ning 11% ühel päeval nädalas (joonis 5). Tüdrukutest käib iganädalaselt huviringides 48% ja poistest 37%. Puudeliikide võrdluses on igapäevaseid käijaid kõige enam nägemispuude/takistusega noorte seas (57% käib iganädalaselt), mõnevõrra vähem kuulmis- või kõnepuude/takistusega noorte seas (39%) ning veelgi vähem liikumispuude/takistusega noorte seas (25%).

14 Lastekeskuste külastamise kohta ajalised võrdlusandmed puuduvad.

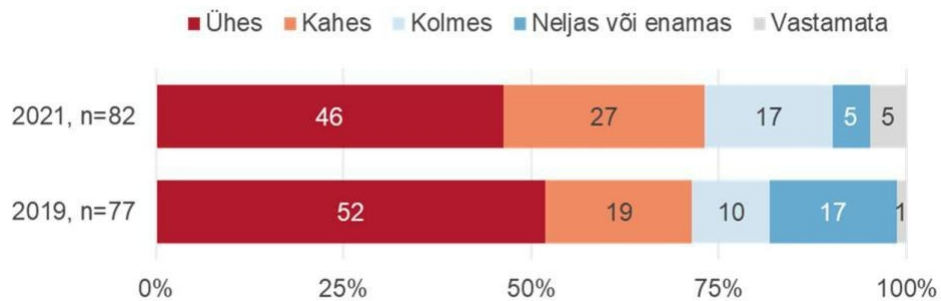
15 Samas oli liikumispuude või -takistusega noori valimis vaid 8 vastajat.

Joonis 5. Kui sageli Sa huviringides käid? (% , n=noored)

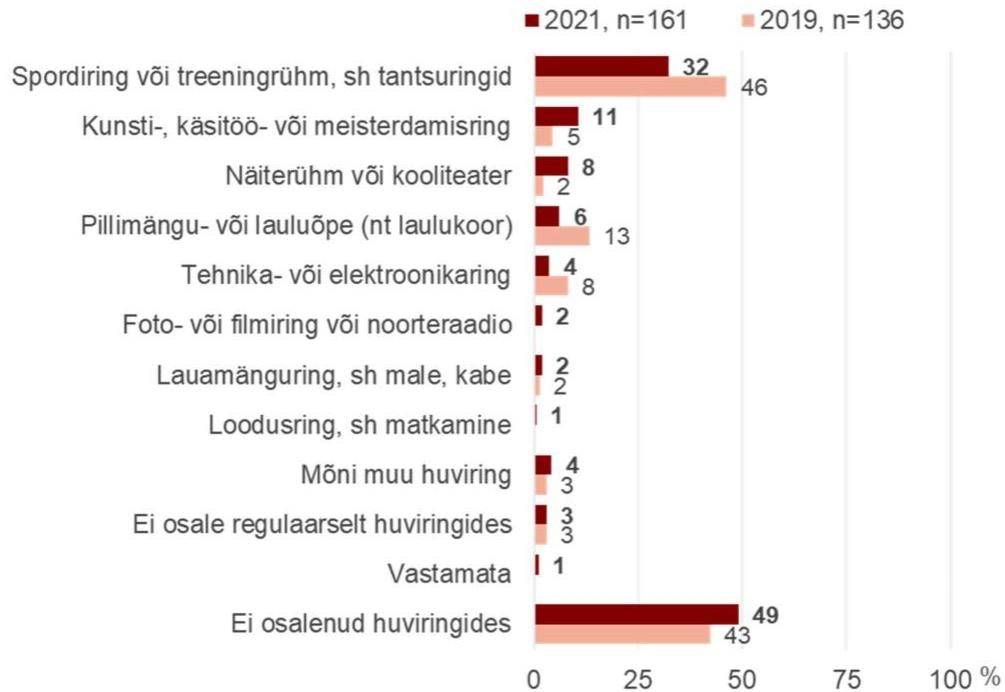
Huvitegevustes osalevatest noortest 46% käib ühes, 27% kahes, 17% kolmes ning 5% neljas või enamal huviringis (joonis 6).

Joonis 6. Mitmes huviringis Sa kokku osaled? (% , n=huviringides osalevad noored)

Kõige levinum on osalemine spordiringides või treeningrühmades, kuigi võrreldes 2019. aastaga on osavõtt neist vähenenud: 2019. aastal osales spordiringides või treeningrühmades 46% küsitletud noortest, 2021. aastal aga 32%. Vähenenud on ka osavõtt pillimängu- või lauluõppes (13%→6%), kasvanud aga osavõtt kunsti-, käsitöö- või meisterdamisringidest (5%→11%) ning näiterühmadest/kooliteatritest (2%→8%) (joonis 7).

Joonis 7. Millistes huviringides Sa regulaarselt (püsivalt) osaled? (% , n=noored)

2.2. Noortekeskused

Kui 2019. aastal oli Tartus viis noortekeskust, siis 2021. aastaks on noortekeskuste arv kahanenud kolmele – Anne Noortekeskus, Lille Noortekeskus ja Ilmatsalu Noortekeskus. Tegutsemise on lõpetanud Aparadi Noortekeskus ja SPARK Makerlab Noortekeskus.

Noortekeskustes on 2021. aastal käinud 11% küsitatud noortest, mida on sisuliselt sama palju kui aastal 2019 (toona 13%).¹⁶ Küsitatud noortest 8% (2019. aastal 4%) on noortekeskustes käinud vähemalt korra nädalas või sagedamini (joonis 8).

Poiste seas on noortekeskustes käijaid pisut enam kui tüdrukute seas (poistest 13% ja tüdrukutest 7%). Kuulmis- või kõnepuude/takistusega noortest on noortekeskustes käinud 13%, nägemispuude/takistusega noortest 7% ning liikumispuude/takistusega noortest mitte keegi. Tartu linnas elavatest noortest on noortekeskusi külastanud 8%, väljaspool Tartut elavatest noortest aga 16%. Vanuserühmade võrdluses külastamises olulisi erinevusi ei ilmnenu.

¹⁶ Ligi neljandik küsitatud noortest jättis antud küsimusele vastamata või ei osanud noortekeskuses käimise sagedust määratleda. Neid noori pole siinkohal noortekeskuses käijate hulka arvestatud.

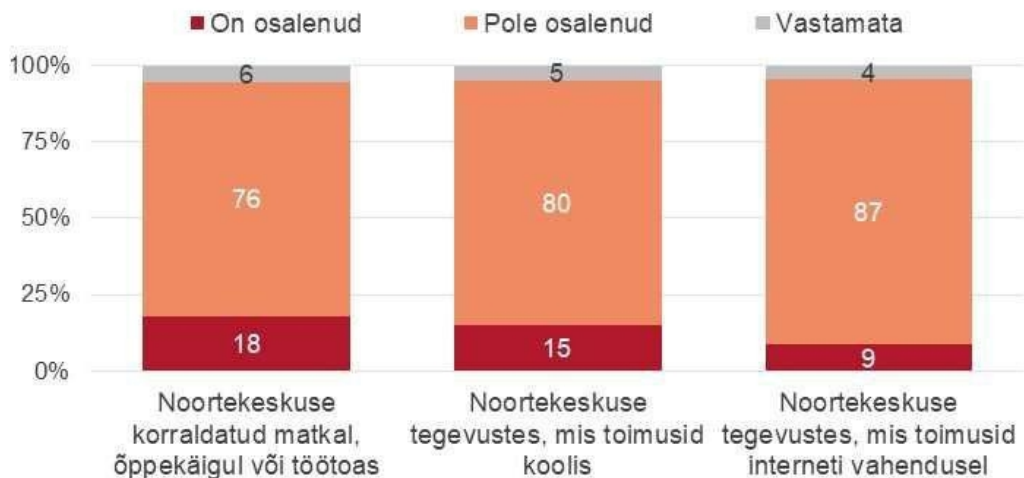
Joonis 8. Kui sageli oled Sa sel aastal noortekeskustes käinud? (% , n=noored)

Lisaks noortekeskustes kohapeal käimisele on noortekeskuste tegevustes võimalik osaleda ka muul viisil. Küsitletud noortest 18% on 2021. aasta jooksul osalenud mõnel noortekeskuse korraldatud matkal, õppekäigul või töötoas, 15% on osalenud noortekeskuste tegevustes, mis toimusid koolis, ning 9% on osalenud noortekeskuste tegevustes interneti vahendusel (joonis 9).

Vastajaid, kes on osalenud noortekeskuse tegevuses oma koolis, on keskmisest enam liikumispuude/takistusega noorte seas (38%). Noortekeskuste tegevustes osalemine interneti vahendusel on tüdrukute seas pisut levinum kui poiste seas (vastavalt 14% ja 7%). Noortekeskuste korraldatud matkadest, õppekäikudest või töötubadest osavõtnuid on vanuserühmade võrdluses arvukamalt 10–13-aastaste seas (23%). Puudeliikide võrdluses on matkadel/õppekäikudel osalenuid kõige vähem nägemispuude/takistusega noorte seas (0%).

Joonis 9. Kas Sa oled sel aastal (2021) osalenud...? (% , n=noored)

Võttes kokku nii noortekeskuste külastamise kui noortekeskuste tegevustes osalemise muul viisil, on 2021. aastal noortekeskuste tegevustes osalenud 35% küsitletud noortest, sh 37% kuulmis- või kõnepuude/takistusega, 14% nägemispuude/takistusega ning 63% liikumispuude/takistusega noortest. Soo, vanuse ja elukoha võrdluses on noortekeskuste tegevustes osalenud noorte osakaal ühtlane.

2.3. Lastekeskused

Tartus on kolm lastekeskust – Annelinna Lastekeskus, Aeg-Ruum ning Koidu keskus. Küsimus lastekeskuste külastamise kohta sisaldas ainult 2021. aasta küsitlusankeedis (2019. aastal seda küsimust ei küsitud). Seega puuduvad lastekeskuste külastamise teemal ajalised võrdlusandmed.

2021. aastal on Tartu linna lastekeskusi külastanud 9% küsitletud noortest. Tüdrukute seas on lastekeskuste külastajaid pisut enam kui poiste seas (vastavalt 17% ja 7%). Puuderühmade võrdluses on lastekeskuste külastajate osakaal kõrgeim liikumispuude/takistusega noorte seas (25%). Kuulmis- või kõnepuude/takistusega noortest on lastekeskusi külastanud 11% ning nägemispuude/takistusega noortest 4%. Tartus elavatest noortest on lastekeskusi külastanud 12% ja mujal elavatest noortest 6%.

2.4. Noorteorganisatsioonid

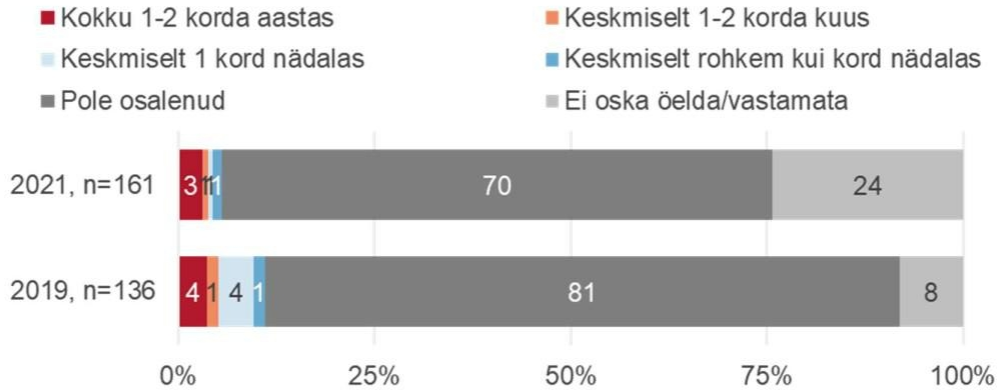
Noorteorganisatsioonid olid ankeedis defineeritud kui ühingud, mille liikmetest enamuse moodustavad noored. Need võivad olla näiteks skaudid/kodutütred, koguduste noortegrupid, erakondade noorteühingud jne. Noorteorganisatsioonide alla ei liigitatud noorte osaluskogusid (nt noorte volikogu, õpilasesindus) – nende kohta olid ankeedis eraldi küsimused.

Noorteorganisatsioonide tegevustes osales 2021. aastal 6% noortest (2019. aastal 11%), sealjuures 2% vähemalt kord nädalas või sagedamini (2019. aastal vastavalt 6%) (joonis 10).¹⁷ Küsitlusele vastanud poistest osales noorteorganisatsioonides 8%, tüdrukutest aga mitte keegi. Küsitletud kuulmis- või kõnepuude/takistusega noortest osaleb noorteorganisatsioonides 6%, ülejäänud puudeliikide/takistustega noorte seas osalenud ei ole. Vanuse ja elukoha võrdluses märkimisväärsed erinevused noorteorganisatsioonides osalemises puuduvad.

17 Ligi neljandik küsitletud noortest jättis noorteorganisatsioonides osalemise sagedust noorteorganisatsioonides osalejate hulka arvestatud.

antud küsimusele vastamata või ei osanud määratleda. Neid noori pole siinkohal

Joonis 10. Kui sageli Sa noorteorganisatsioonide tegevustes sel aastal osalenud oled? (% , n=noored)

Noorteorganisatsioonides osalevatest noortest (keda oli 2021. aastal valimis 35 vastajat) panustab 34% organisatsiooni töösse aktiivselt, sealjuures 11% kuulub organisatsiooni eestvedajate/juhtide hulka, ning 23% on aktiivsed liikmed, osalevad tegevuste ja ürituste korraldamisel. Noorteorganisatsioonide tegevustes osalevatest noortest 29% pole aktiivsed liikmed, kuid osalevad organisatsiooni tegevustes/korraldatud üritustel, ning 23% kuuluvad küll liikmete nimekirja, kuid praegu tegevustes ei osale (lisaks 14% jättis oma staatuse määratlemata) ([joonis 11](#)).

Joonis 11. Milline on Sinu roll selles organisatsioonis? (% , n=noorteorganisatsioonides osalevad noored)

2.5. Lühemaajalised tegevused

Lühemaajalistest tegevustest käsitleti uuringus osalemist noorteüritustel, noortelaagrites või õpilasmalevas, noorteprojektides, noorte osaluskogudes (nt noorte volikogud, õpilasesindused) ning vabatahtlikus töös.

Noorteüritustel on osalenud 28% (2019. aastal 32%) küsitatud noortest. Tüdrukute oli noorteüritusi külastanud 33% ja poistest 26%. Vanuserühmade võrdluses on noorteürituste külastajate osakaal ühtlane. Tartu linnas elavate noorte seas on noorteüritustel osalenud enam kui väljaspool Tartut elavate noorte seas (vastavalt 33% ja 22%), mis on ilmselt tingitud asjaolust, et suur osa Tartumaal toimuvatest noorteüritustest leiab aset Tartus. Puudeliikide võrdluses on noorteüritustel osalejaid nägemispuude/takistusega noorte seas vähem kui ülejäänud puudeliikidega noorte seas.

Lisaks üldisele küsimusele noorteürituste külastamise kohta esitati 2021. aasta küsitlusankeedis eraldi küsimus nelja 2021. aastal aset leidnud noorteürituse külastamise kohta. Küsitatud noortest 14% oli külastanud Tartu linna lastekaitsepäeva üritusi 1. juunil, 7% oli osa võtnud Autovabaduse puistee suvenoorteka tegevustest, 6% oli külastanud Tartu tarkusepäeva üritusi 1. septembril ning 4% Tartu noortepäeva üritusi 12. augustil. Kokkuvõttes oli mõnda eeltoodud neljast üritusest külastanud 19% küsitatud noortest.

Noortelaagrites või õpilasmalevas on osalenud 24% (2019. aastal samuti 24%) küsitatud noortest. Ka siin on osalus pisut kõrgem Tartus elavate noorte puhul, puudeliikide võrdluses aga madalaim nägemispuude/takistusega noorte seas. Poiste ja tüdrukute ning vanuserühmade võrdluses puuduvad noortelaagrites/õpilasmalevates osalemises märkimisväärsed erinevused.

Noorteprojektides on osalenud 17% noortest (2019. aastal 19%). 14–19- aastaste seas on noorteprojektides osalejaid enam kui 10–13-aastaste seas (vastavalt 23% ja 13%).

Noorte osaluskogudes on osalenud 17% noortest (2019. aastal 18%). Tartust väljaspool elavate noorte seas on osalemine noorte osaluskogudes levinum kui Tartu linnas elavate noorte seas (vastavalt 26% ja 11%).

Vabatahtlikuna on töötanud 27% küsitatud noortest (2019. aastal 22%), sealjuures taustrühmade võrdluses olulisi erinevusi ei ilmnenud.

3. Ajendid noorsootöös osalemiseks

Uuringus küsiti noortelt ka seda, mis ajendab neid noorsootöös osalema. Lapsevanematelt küsiti, kuivõrd oluliseks nad peavad lapse osalemist huvitegevustes ning millist eesmärki lapse huvitegevustes osalemine peamiselt täitma peaks.

3.1. Noorte vaade

Kolme noorsootöö valdkonna – huviringide/-tegevuste, noortekeskuste ning noorteorganisatsioonide – puhul kaardistati põhjusi, mis ajendavad noori neis tegevustes osalema (tabel 2).

Tabel 2. Ajendid noorsootöös osalemiseks (% , n=antud tegevustes osalenud noored)

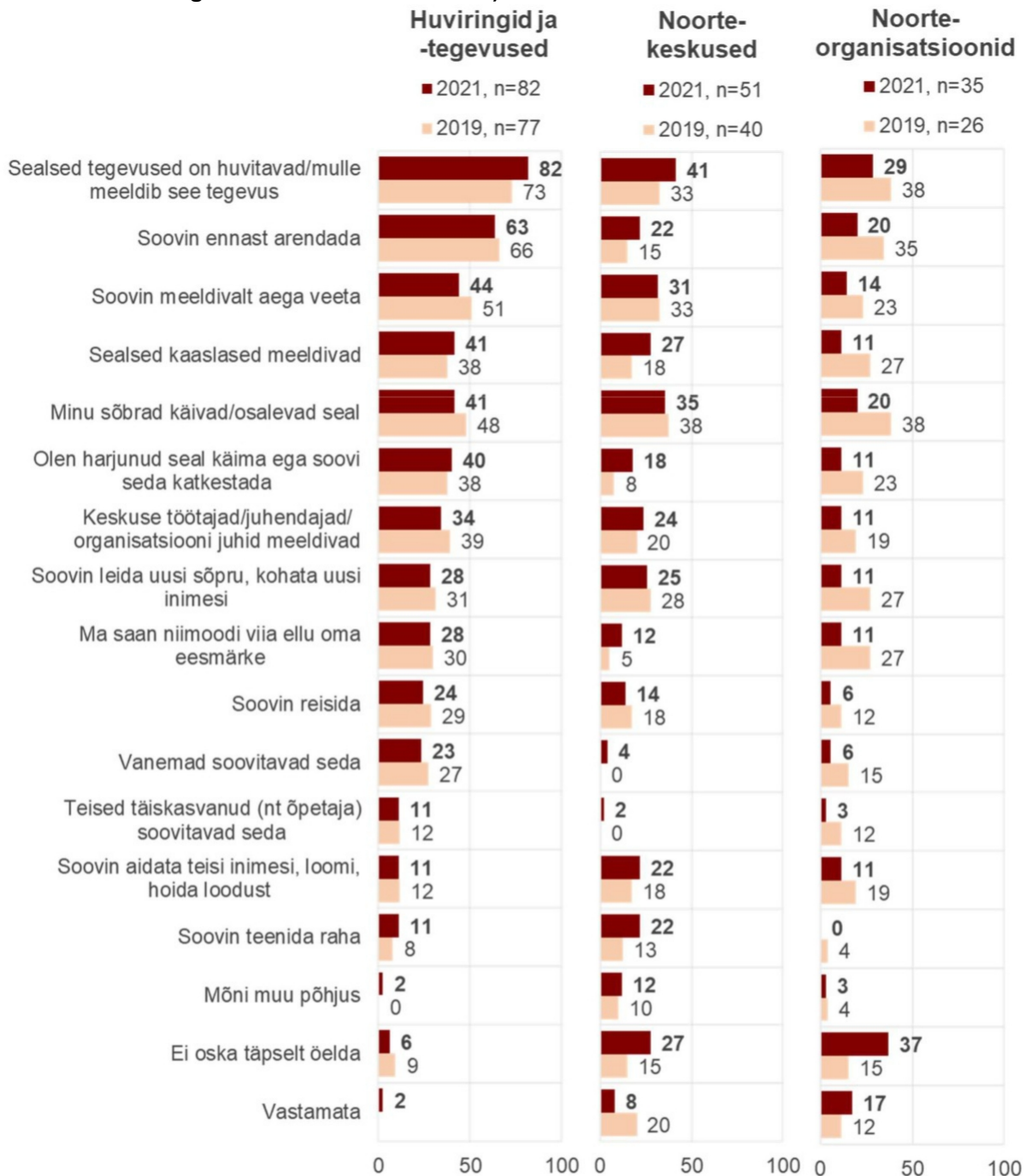
	Huviringid ja -tegevused, n=82	Noorte- keskused, n=51	Noorte- organisatsioonid, n=35
Sealsed tegevused on huvitavad/mulle meeldib see tegevus	82% 63%	41% 22%	29% 20%
Soovin ennast arendada Soovin meeldivalt aega veeta Sealsed	44%	31%	14%
kaaslased meeldivad Minu sõbrad käivad/osalevad seal Olen	41% 41%	27% 35%	11% 20%
harjunud seal käima ega soovi seda katkestada Keskuse	40% 34%	18% 24%	11% 11%
töötajad/juhendajad/organisatsiooni juhid meeldivad	28%	25%	11%
Soovin leida uusi sõpru, kohata uusi inimesi	28%	12%	11%
Ma saan niimoodi viia ellu oma eesmärgid			
Soovin reisida	24%	14%	6%
Vanemad soovivad seda	23%	4%	6%
Teised täiskasvanud (nt õpetaja) soovivad seda	11% 11%	2% 22%	3% 11%
Soovin aidata teisi inimesi, loomi, hoida loodust	11%	22%	0%
Soovin teenida raha	2%	12%	3%
Mõni muu põhjus			
Ei oska täpselt öelda	6%	27%	37%
Vastamata	2%	8%	17%

Huviringides ja -tegevustes osalema ajendab noori eelkõige tegevuste meeldivus (82%) ning soov ennast arendada (63%). Pisut vähem kui pooled küsitletud noortest nimetasid ka soovi meeldivalt aega veeta (44%). Enam kui kolmandik huvitegevustes osalevatest noortest tõi põhjuseks ka sealsete kaaslaste meeldivuse (41%), sõprade osalemise (41%), harjumuse (40%) või huviringi juhendajate meeldivuse (34%).

Ka noortekeskustes käimist põhjendasid noored kõige sagedamini sealsete tegevuste meeldivusega (41%), kuid ka sellega, et sõbrad seal käivad (35%), ning sooviga meeldivalt aega veeta (31%). Noorteorganisatsioonides osalemise peamisteks põhjusteks on huvitavad tegevused (29%), sõprade osalemine (20%) ning soov end arendada (20%).

Noorsootöös osalemise ajendid on jäänud üldjoontes samaks mis 2019. aastal. Noorteorganisatsioonides osalejate seas on kasvanud nende vastajate osakaal, kes osalemise ajendeid esile tuua ei osanud (joonis 12).

Joonis 12. Ajendid noorsootöös osalemiseks, aastate 2019 ja 2021 võrdlus (%
n=antud tegevustes osalenud noored)

Üldistavalt võib öelda, et noorsootöös osalema ajendab noori kõige enam see, kui pakutavad tegevused on huvitavad ning võimaldavad noorel end arendada. Oluline on ka sõprade eeskuju/osalus. Vanemate või teiste täiskasvanute soovitusel noorte enda hinnangul kuigi olulisel kohal ei ole, samuti pole kuigi olulised ka altruistlikud (soov teisi aidata) või materiaalsed eesmärgid (soov teenida raha).

3.2. Lapsevanemate vaade

Lapsevanematelt küsiti, kui oluline on nende jaoks lapse osalemine juhendatud huvitegevustes (nt huviringides). Kui 2019. aastal pidasid seda oluliseks kõik küsitletud lapsevanemad, siis 2021. aastal hindas kaks küsitletud lapsevanemat (st 18% kõigist vastanutest) lapse osalemist juhendatud huvitegevustes pigem ebaoluliseks ning üks (st 9%) ei osanud hinnangut anda. Väga oluliseks pidas lapse osalemist juhendatud huvitegevustes 2019. aastal 36% ja 2021. aastal 45% lapsevanematest. Samas tuleb lapsevanemate puhul arvestada, et vastanute arv oli mõlemal aastal väga väike (2019. aastal 14 vastajat ja 2021. aastal 11 vastajat), mistõttu pole siinsed tulemused laiendatavad kõigile Tartus elavate või õppivate kuulmis-, kõne-, nägemis- või liikumispuudega (või sarnaste tervisest tulenevate takistustega) laste vanematele.

Küsimusele, kas lapsevanem suunab oma last huvitegevustega tegelema (annab soovitusi või innustab teda huvitegevustega tegelema), vastasid pea kõik (91%) küsitletud lapsevanematest jaatavalt, sealjuures 64% annab lapsele soovitusi omal algatusel ning 27% teeb seda vaid siis, kui laps seda küsib. Ka 2019. aastal suunas last huvitegevustega tegelema 93% küsitletud vanematest, ent omal algatusel andis lapsele soovitusi 50% .

Küsisime ka seda, mida peab vanem lapse huvitegevuste juures kõige olulisemaks (variandid olid ette antud). Vastused olid järgnevad:

Laps õpib uusi oskusi/arendab oma võimeid – kõige olulisemaks peab 73% lapsevanematest (2019. aastal 71%);

Laps leiab uusi sõpru – kõige olulisemaks peab 18% (2019. aastal 21%);

Lapse vaba aeg on sisustatud – kõige olulisemaks peab 9% (2019. aastal 7%).

Seega pole tulemus võrreldes 2019. aastaga muutunud: lapsevanemate põhiliseks ootuseks huvitegevustele on lapse arendamine, kuid sõpruskonna laiendamist ja (lihtsalt) ajaveetmist tähtsustatakse vähem.

4. Takistused noorsootöös osalemisel

Lisaks ajenditele noorsootöös osalemiseks kaardistati ka takistusi – põhjusi, mis takistavad puudega noori huviringides/tegevustes, noortekeskustes või noorteorganisatsioonides osalemast.

4.1. Noorte vaade

Noorsootöös osalemise takistusi puudutavad küsimused küsiti kõigi vastajate – nii noorsootöös osalevate kui mitteosalevate noorte käest.

Peamise osalemist takistava põhjusena nimetasid noored nii huvitegevuste, noortekeskuste kui noorteorganisatsioonide puhul muude hobide olemasolu. Eriti sageli toodi seda esile noortekeskustes mitteosalemise põhjusena. Noorteorganisatsioonides mitteosalemist põhjendati üsna sageli ka huvipuudusega (38%). Ülejäänud põhjusi märgiti harvemini (tabel 3).

Sõprade eeskuju paistab kõige tugevamaks mõjuteguriks olema noortekeskustes käimise puhul: asjaolu, et sõbrad seal ei käi, tõi takistuste seas esile 26% küsitletud noortest. Võrreldes huvitegevustes ja noorteorganisatsioonides osalemisega tunnetati noortekeskustes osalemise puhul sagedamini takistusena ka suurt koormust koolis (24%), keskuste kaugust (18%) ning soovimatust osaleda juhendatud tegevustes (15%).

Võrreldes poistega põhjendasid noortekeskustes ja -organisatsioonides mitteosalemist suure koormusega koolis sagedamini tüdrukud. Samuti tõi tüdrukud noortekeskustes mitteosalemise põhjusena sagedamini esile infopuudust. Võrreldes tüdrukutega tõi poisid sagedamini põhjuseks huvipuudust (noorteorganisatsioonide puhul) ning muude hobide olemasolu (huvitegevuste puhul).

Teatavad erinevused ilmnevad ka vanuserühmade lõikes. Võrreldes 14–19-aastastega põhjendavad 10–13-aastased noortekeskustes mitteosalemist sagedamini infopuuduse ning sealsete töötajate mittemeeldivusega. Mis puudutab huvitegevustes ning noorteorganisatsioonides osalemist, siis tunnetavad 14–19-aastased siin üldiselt vähem takistusi kui noorem vanuserühm, kuid märgivad samas noorematest sagedamini, et huvitegevustes osalemist takistab suur koormus koolis.

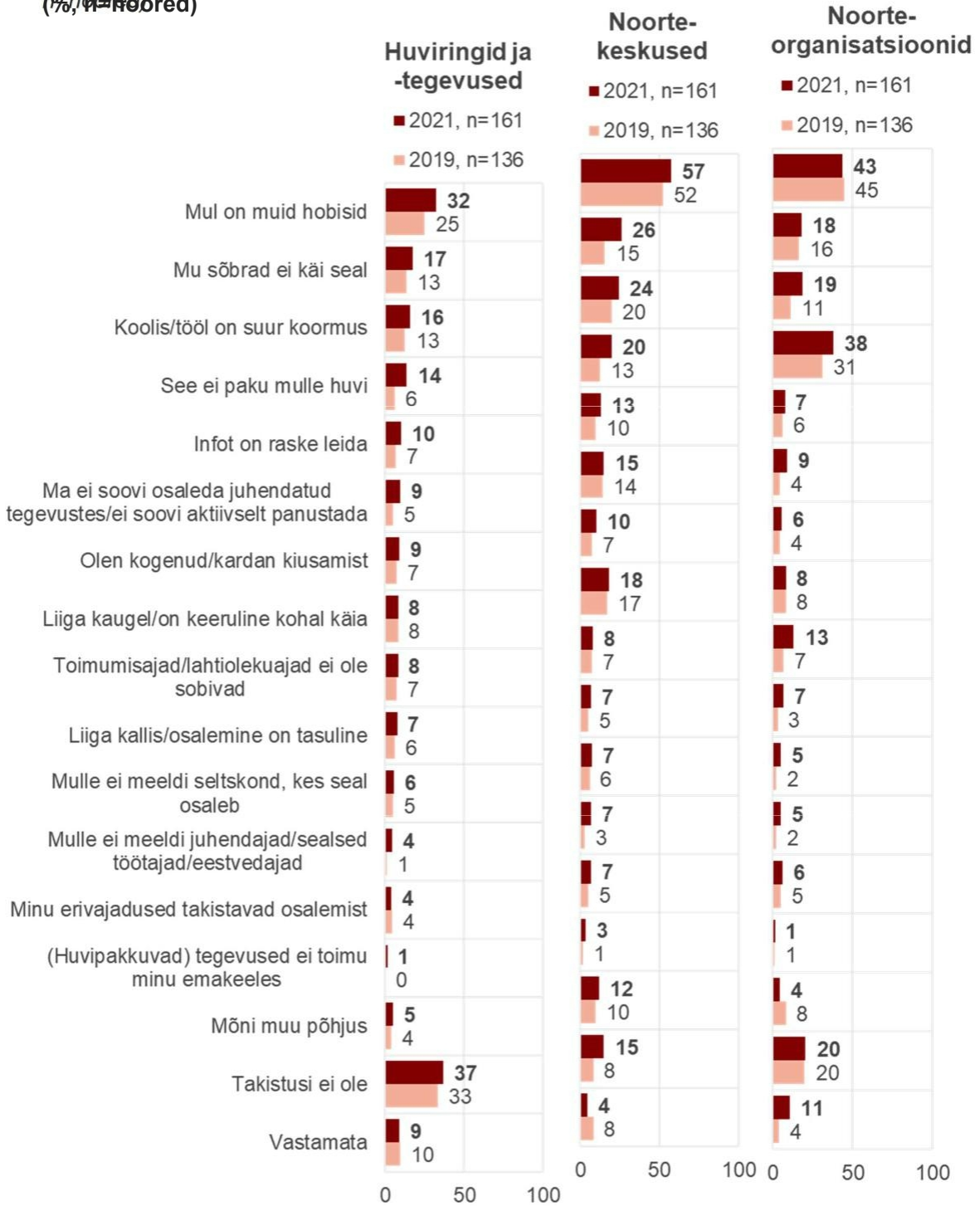
Võrreldes Tartus elavate noortega nimetasid väljaspool Tartut elavad noored noorsootöös osalemise takistustena sagedamini keskuste kaugust (on keeruline kohal käia), et sõbrad ei käi seal ning et osalemist takistavad erivajadused.

Tabel 3. Noorte tunnetatud takistused noorsootöös osalemisel (% , n=noored)

	Huvi- tegevused	Noorte- keskused	Noorte- organisatsioonid
Mul on muid hobisid	32%	57%	43%
Mu sõbrad ei käi seal	17%	26%	18%
Koolis/tööl on suur koormus	16%	24%	19%
See ei paku mulle huvi	14%	20%	38%
Infot on raske leida	10%	13%	7%
Ma ei soovi osaleda juhendatud tegevustes/ei soovi organisatsiooni töösse aktiivselt panustada	9%	15%	9%
Olen kogunud/kardan kiusamist	9%	10%	6%
Olen kogunud/kardan kiusamist	8%	18%	8%
Liiga kaugel/on keeruline kohal käia			
Toimumisajad/lahtiolekuajad ei ole sobivad	8%	8%	13%
Liiga kallis/osalemine on tasuline	7%	7%	7%
Mulle ei meeldi seltskond, kes seal osaleb	6%	7%	5%
Mulle ei meeldi juhendajad/sealsed töötajad/eestvedajad	4%	7%	5%
Minu erivajadused takistavad osalemist (Huvipakkuvad)	4%	7%	6%
tegevused ei toimu minu emakeeles	1%	3%	1%
Mõni muu põhjus	5%	12%	4%
Takistusi ei ole	37%	15%	20%
Vastamata	9%	4%	11%

Üldjoontes on noorsootöös osalemisel tunnetatud takistused 2019. ja 2021. aasta võrdluses jäänud samaks. Võrreldes 2019. aastaga töid noored 2021. aastal noortekeskustes osalemise takistuste seas pisut sagedamini esile seda, et sõbrad seal ei käi (joonis 13).

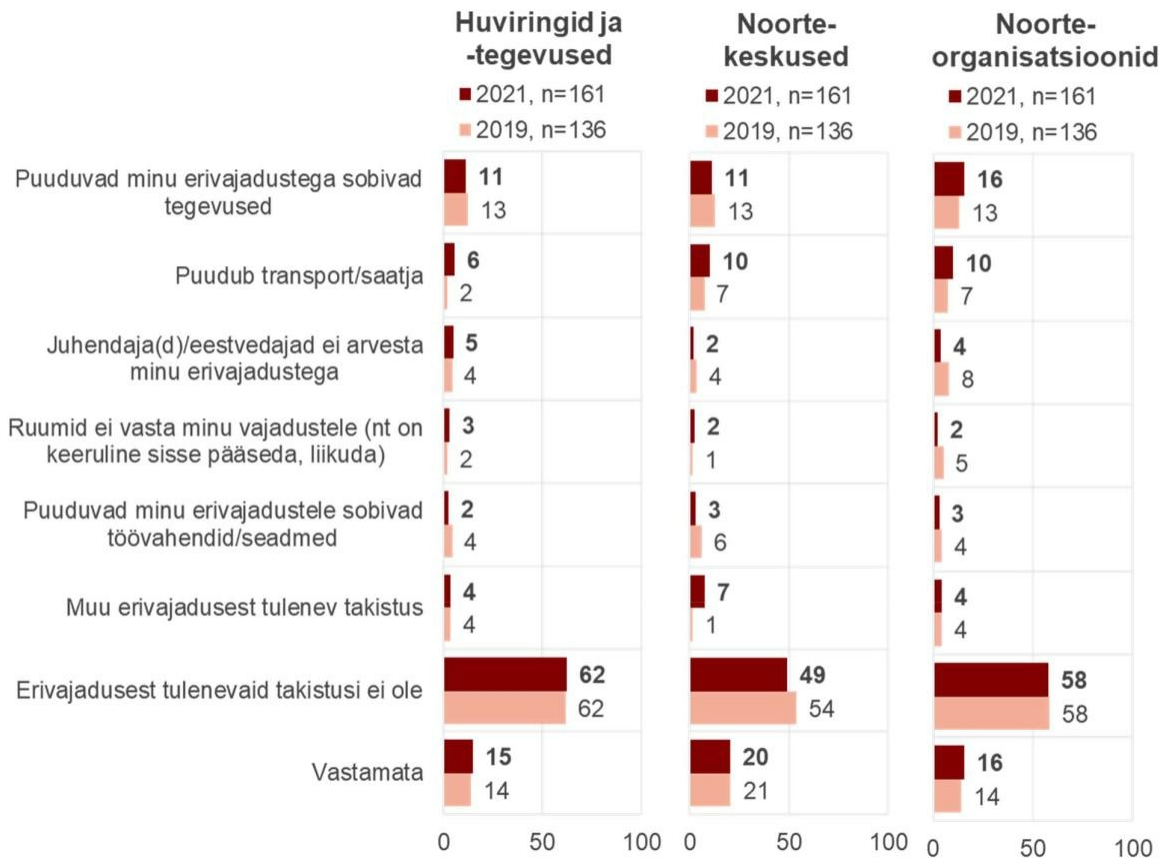
Joonis 13. Takistused noorsootöös osalemisel, aastate 2019 ja 2021 võrdlus
(%, n=161)

Noortele esitati ka lisaküsimus nende erivajadustest tulenevate takistuste kohta noorsootöös osalemisel.

Enam kui pooled küsitletud noortest ei tunnetanud, et nende (puudest tingitud) erivajadused neid noorsootöös osalemisel takistaksid. Konkreetsetest takistustest märgiti kõige sagedamini erivajadusega sobivate tegevuste puudumist ning transpordi/saatja puudumist. Harvem toodi esile seda, et juhendajad ei arvesta noore erivajadusega või et ruum/töövahendid/seadmed ei vasta erivajadusele (joonis 14).

Joonis 14. Erivajadustest tulenevad takistused noorsootöös osalemisel, noorte vaade (% , n=noored)

4.2. Lapsevanemate vaade

Ka lapsevanematelt küsiti, mis takistab nende lapsel osaleda juhendatud huvitegevustes. Erinevalt lastest märkisid lapsevanemad takistuste seas kõige sagedamini huvitegevuste

ebasobivaid toimumisaegu (64%). Sageli märgiti ka seda, et huvitegevused on kallid (36%) või et pakutavad tegevused pole lapse jaoks huvitavad (27%). Infopuudust, mis 2019. aastal oli üheks kõige sagedamini märgitud takistuseks, toodi 2021. aastal esile harvemini (tabel 4). Noored tunnetasid neid takistusi lapsevanematest tunduvalt vähem. Samas tasub meeles pidada, et lapsevanemate sihtrühmas oli vastajate arv mõlemal aastal väga väike, mistõttu pole tulemused üldistatavad kogu sihtrühmale.

Tabel 4. Lapsevanemate tunnetatud takistused lapse osalemisel juhendatud huvitegevustes (% , n=lapsevanemad)

Takistus	2021, n=11	2019, n=14
Huvitegevuste toimumise ajad ei ole sobivad	64%	43%
Huvitegevused on kallid	36%	21%
Pakutavad tegevused ei ole lapse jaoks huvitavad	27%	14%
Infot huvitegevuste kohta on raske leida	18%	43%
Lapse erivajadused takistavad osalemist	18%	36%
Lapsel on muid hobisid	18%	29%
Huvitegevused asuvad liiga kaugel/on keeruline kohal käia	18%	14%
Lapsel on koolis/tööl suur koormus	9%	36%
Lapse sõbrad ei osale huvitegevustes	0%	29%
Lapsele ei meeldi huvitegevuste juhendajad/eestvedajad	0%	21%
Laps on kogenud/kardab kiusamist	0%	14%
Laps ei soovi osaleda juhendatud tegevustes	0%	7%
Lapsele ei meeldi seltskond, kes seal osaleb	0%	7%
Huvipakkuvad tegevused ei toimu lapse emakeeles	0%	0%
Muu põhjus	0%	7%
Takistusi ei ole	18%	7%

Laste erivajadustest tulenevate takistustena märkisid lapsevanemad kõige sagedamini seda, et juhendajad ei arvesta lapse erivajadusega (18%) ning puuduvad lapse erivajadusega sobivad tegevused (18%) (tabel 5). Siiski töid lapsevanemad lapse erivajadusega seonduvaid takistusi esile harvemini kui 2019. aastal, mille põhjuseks on ilmselt see, et kõnealuste laste seas on vähem neid, kes vajavad koolis käimiseks või vaba aja tegevustes osalemiseks täiskasvanu või tugiisiku abi (2019. aastal 71% ja 2021. aastal 55% valimist).

Tabel 5. Lapse erivajadusest tulenevad takistused lapse osalemisel juhendatud huvitegevustes, lapsevanemate vaade (% , n=lapsevanemad)

Takistus	2021, n=11	2019, n=14
Juhendaja(d) ei arvesta lapse erivajadustega	18%	43%
Puuduvad lapse erivajadustega sobivad tegevused	18%	36%
Puudub transport/saatja	9%	29%
Puuduvad lapse erivajadustele sobivad töövahendid/seadmed	9%	14%
Ruumid ei vasta lapse vajadustele (nt on keeruline sisse pääseda, liikuda)	0%	14%
Muu erivajadusest tulenev takistus	0%	7%
Erivajadusest tulenevaid takistusi ei ole	64%	36%

4.3. Majanduslik aspekt

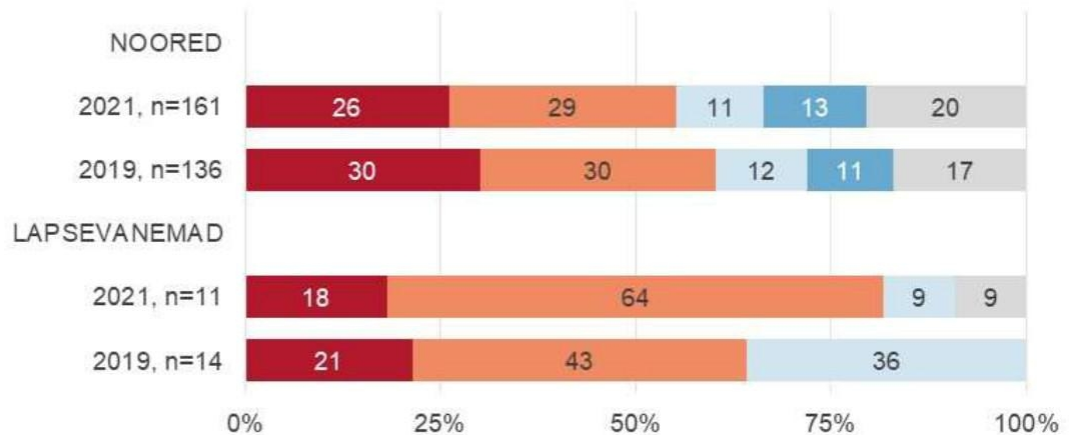
Eraldi küsimusega kaardistati ka perede majanduslikke võimalusi, et toetada lapse huvitegevustes osalemist.

Küsitluses osalenud lapsevanematest 64% (2019. aastal 86%) märkis, et nende pere teeb igakuiselt kulutusi puudega lapse osalemiseks juhendatud huvitegevustes, sealjuures 27% kulutab sellele 20–60 eurot, 27% 60–100 eurot ning 9% üle 100 euro kuus.

Pisut enam kui pooled küsitletud noortest ja valdav osa lapsevanematest hindavad pere majanduslikke võimalusi lapse huvitegevuste toetamisel heaks – 26% noortest ja 18% lapsevanematest leidis, et pere rahaline olukord võimaldab arvestada lapse/noore soove täiel määral ning 29% noorte ja 64% lapsevanemate hinnangul suurel määral. Noortest 24% ja lapsevanematest 9% hindas pere majanduslikku võimekust lapse huvitegevusi toetada väheseks, öeldes, et lapse/noore soove huvitegevuste osas on võimalik täita vähesel määral või üldse mitte. Võrreldes 2019. aastaga ei ole noorte hinnangud märkimisväärselt muutunud. Lapsevanematest vastajate hinnangud on paranenud, kuid paraku ei võimalda valimi väiksus selle sihtrühma kohta ulatuslikke järeldusi teha (joonis 15).

Joonis 15. Kuidas võimaldab Sinu pere majanduslik olukord Sul osaleda noortele mõeldud tegevustes ja organisatsioonides? / Kas Teie pere majanduslik olukord võimaldab tagada lapsele osalemise noortele mõeldud juhendatud tegevustes vastavalt tema soovidele? (% , n=kõik vastajad)

- Täiel määral, nii palju kui soovin/ Saame arvestada kõiki lapse soove
- Suurel määral, kõiki soove ei saa täita
- Vähesel määral, paljud soovid jäävad täitmata
- Üldse mitte, ma ei saa teha praktiliselt mitte midagi, mida soovin/Pole võimalik toetada lapse osalemist tasulistes tegevustes
- Vastamata

5. Noorte panus noorsootöösse aktiivse osalisena

Noorsootöö seadus sätestab noorsootöö korraldamise ühe põhimõttena noorte omaalgatuse toetamise. Uurimaks, kuivõrd on õnnestunud seda eesmärki täita, kaardistati küsitluses, kas noored on panustanud noorsootöö tegevustesse aktiivse osalisena.

Tabelis 6 on esitatud erinevatesse tegevustesse aktiivse osalisena panustanud noorte osakaal nii kogu valimi (kõigi küsitletud noorte) kui antud tegevuses osalenud noorte lõikes, joonisel 16 aga aktiivselt panustajate osakaal 2019. ja 2021. aasta võrdluses.

Tabel 6. Noorsootöösse aktiivse osalisena panustanute osakaal noorte seas (% , n=noored)

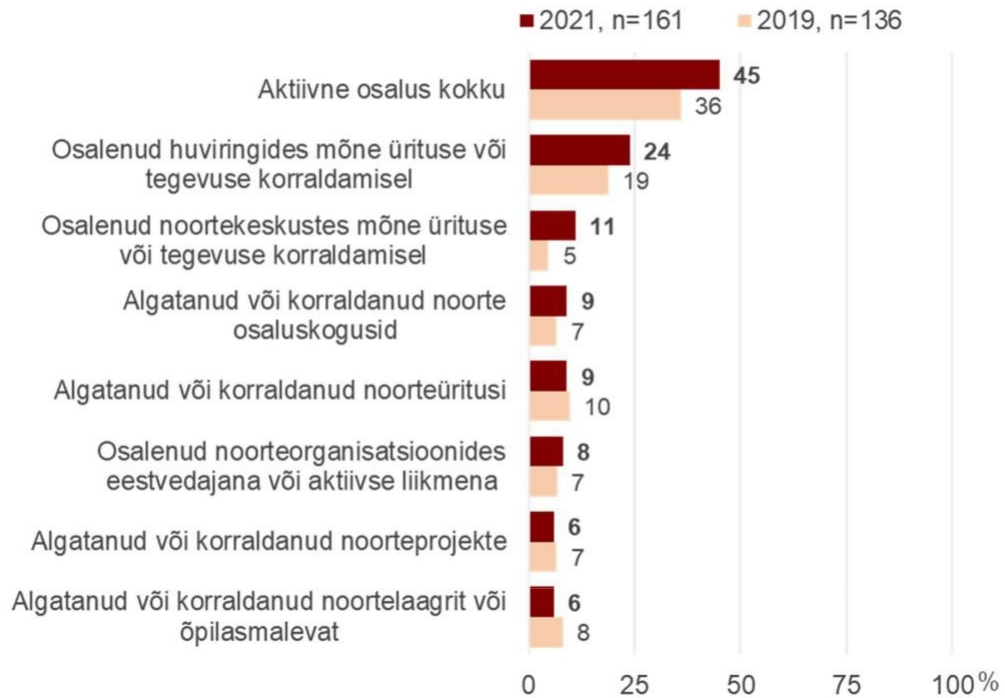
	Osakaal (%) kõigist küsitletutest	Osakaal (%) antud tegevuses osalenutest
Osalenud huviringides mõne ürituse või tegevuse korraldamisel	24%	48%
Osalenud noortekeskustes mõne ürituse või tegevuse korraldamisel	11%	35%
Algatanud või korraldanud noorteüritusi	9%	54%
Algatanud või korraldanud noorte osaluskogusid	9%	34%
Osalenud noorteorganisatsioonides eestvedajana või aktiivse liikmena	8%	24%
Algatanud või korraldanud noortelaagrit või õpilasmalevat	6%	32%
Algatanud või korraldanud noorteprojekte	45%	
Kokku:		

Võrreldes 2019. aastaga on puudega/tervisest tulenevate takistustega noorte panustamine noorsootöösse aktiivse osalisena suurenenud: 2019. aastal oli noorsootöösse aktiivselt panustanud 36% ning 2021. aastal 45% küsitletud noortest. Kasvanud on noorte osalus mõne ürituse või tegevuse korraldamisel huviringides (2019. aastal 19% ja 2021. aastal 24% küsitletud noortest) või noortekeskustes (2019. aastal 5% ja 2021. aastal 11% küsitletutest). Ülejäänud noorsootöö tegevuste osas pole võrreldes 2019. aastaga olulisi muutusi toimunud: noortest 9% on algatanud või korraldanud noorteüritusi, 9% algatanud/korraldanud noorte osaluskogusid, 8% panustanud mõne noorteorganisatsiooni tegevusse eestvedaja või aktiivse liikmena, 6% algatanud/korraldanud noortelaagrit/õpilasmalevat ning 6% algatanud/korraldanud noorteprojekte.

Vaadates noorte aktiivsust erinevates tegevustes osalenute lõikes, küünib aktiivsete osalejate osakaal peaaegu kõigi tegevuste puhul kolmandiku ligi (või pisut kõrgemalegi). Erandiks on noortelaagrid ja õpilasmalevad, milles käinud noortest on aktiivse osalejana panustanud 24%.

Tüdrukute seas on noorsootöösse aktiivselt panustajaid enam kui poiste seas (vastavalt 60% ja 39%).

Joonis 16. Noorsootöösse aktiivse osalisena panustanute osakaal noorte seas, aastate 2019 ja 2021 võrdlus (% , n=noored)

6. Huvi noorsootöös osalemise vastu

Küsitluses paluti noortel hinnata ka seda, kas nad sooviksid osaleda noorsootöös senisest rohkem. Kõige kõrgem oli noorte huvi osaleda senisest rohkem matkadel või õppekäikudel – 36% küsitletutest sooviks osaleda neis senisest rohkem. Ligi kolmandik sooviks osaleda rohkem ka huvikoolides, huviringides või treeningrühmades (32%) või töötubades (30%). Uuritavatest võimalustest kõige vähem tunti huvi noorteorganisatsioonides osalemise vastu (senisest rohkem sooviks osaleda 6%) (joonis 17).

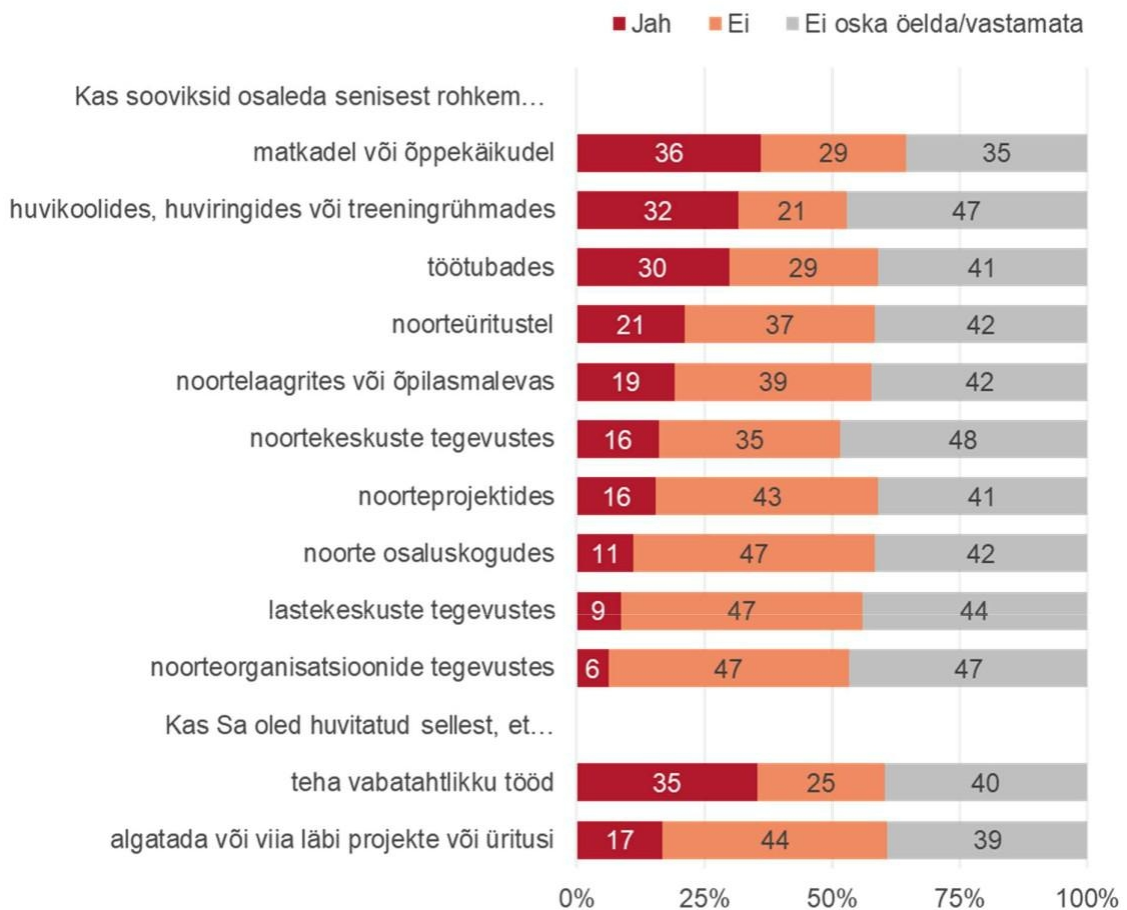
Võrreldes 2019. aastaga on noorte huvi noorsootöös osaluse suurendamise vastu jäänud üldjoontes samale tasemele, mõnede tegevuste osas ka pisut vähenenud (nt huvikoolides, huviringides ja treeningrühmades ning noorteorganisatsioonides osalemise suhtes) (joonis 18).

Kaardistasime ka noorte huvi teha vabatahtlikku tööd või algatada/läbi viia projekte või üritusi. Vabatahtlikust tööst on huvitatud 35% noortest – võrreldes 2019. aastaga on vastav huvi pisut suurenenud (toona 30%). Noorte huvi projektide/ürituste algatamise või läbiviimise vastu püsib samal tasemel mis 2019. aastal: toona väljendas selle vastu huvi 20% ja 2021. aastal 17% küsitletud noortest.

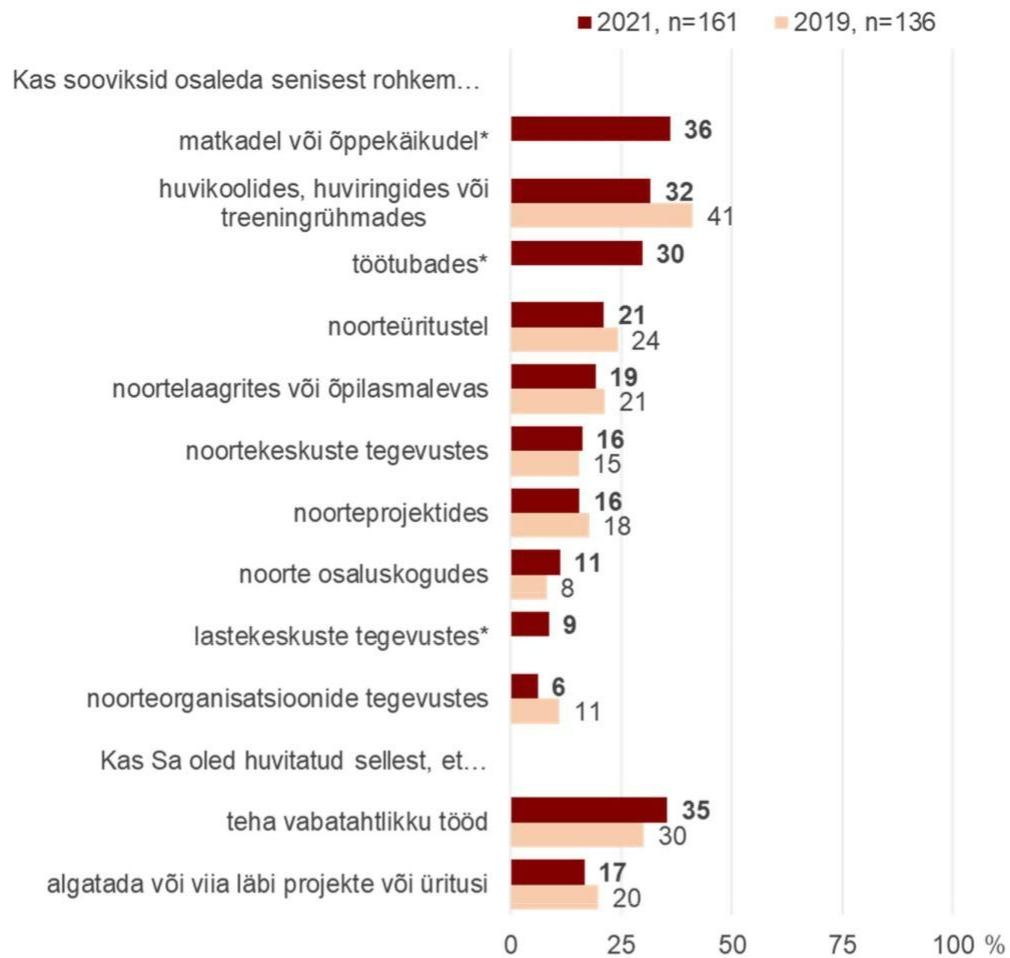
Eelnevat kokku võttes väljendas huvi noorsootöös rohkem osaleda 66% küsitletud noortest. Selle näitaja võrdlemiseks 2019. aasta näitajaga tuleks arvestusest kõrvale jätta noorsootöö tegevused, mis lisati küsitlusankeeti 2021. aastal (osalemine matkadel ja õppekäikudel, töötubades ja lastekeskuste tegevustes). Neid kolme aspekti kõrvale jättes väljendas 2021. aastal huvi noorsootöös osaluse suurendamise vastu 63% küsitletud noortest, 2019. aastal aga 64%. Seega pole noorte huvi osaluse suurendamise vastu võrreldes 2019. aastaga oluliselt muutunud.

Tüdrukutel on huvi noorsootöös rohkem osaleda suurem kui poistel (tüdrukutest sooviks rohkem osaleda 74% ja poistest 63%). Puudeliikide, vanuse ning elukohta võrdluses märkimisväärsed erinevused puuduvad. Huvi osaleda noorsootöös senisest rohkem väljendavad sagedamini need noored, kes juba praegu noorsootöös osalevad. Noortest, kes olid 2021. aasta jooksul noorsootöö tegevustes osalenud, oli oma osaluse suurendamisest huvitatud 73%; neist, kes noorsootöös ei osalenud, aga 43%.

Joonis 17. Huvi noorsootöös senisest rohkem osalemise vastu (% , n=noored)

Joonis 18. Noorte osakaal, kes on huvitatud sellest, et osaleda senisest rohkem noorsootöös, aastate 2019 ja 2021 võrdlus (% , n=noored)

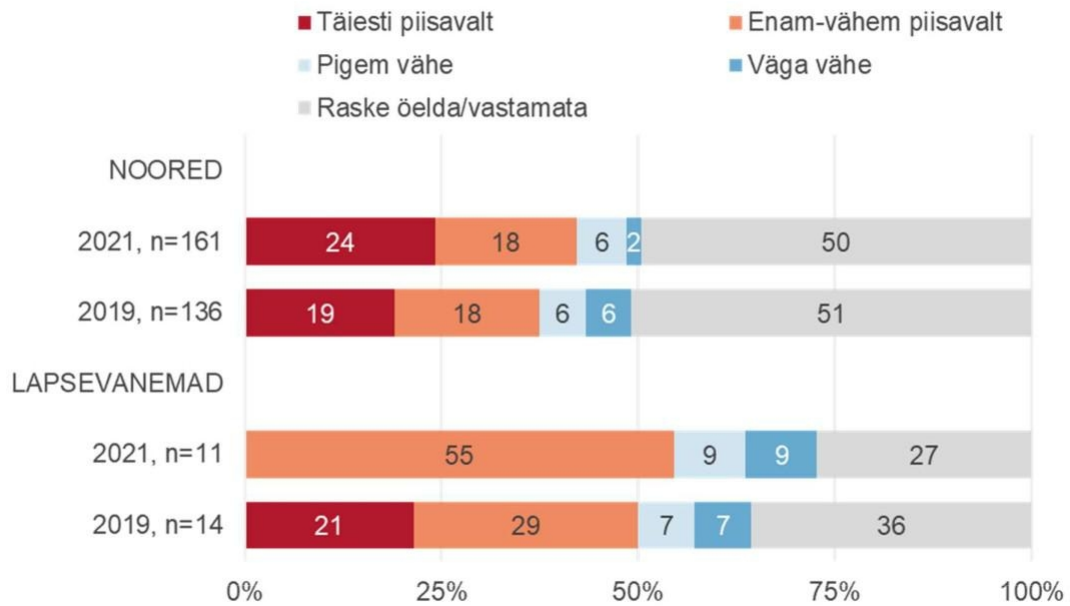

* 2019. aasta kohta võrdlusandmed puuduvad

7. Tegevuste piisavus

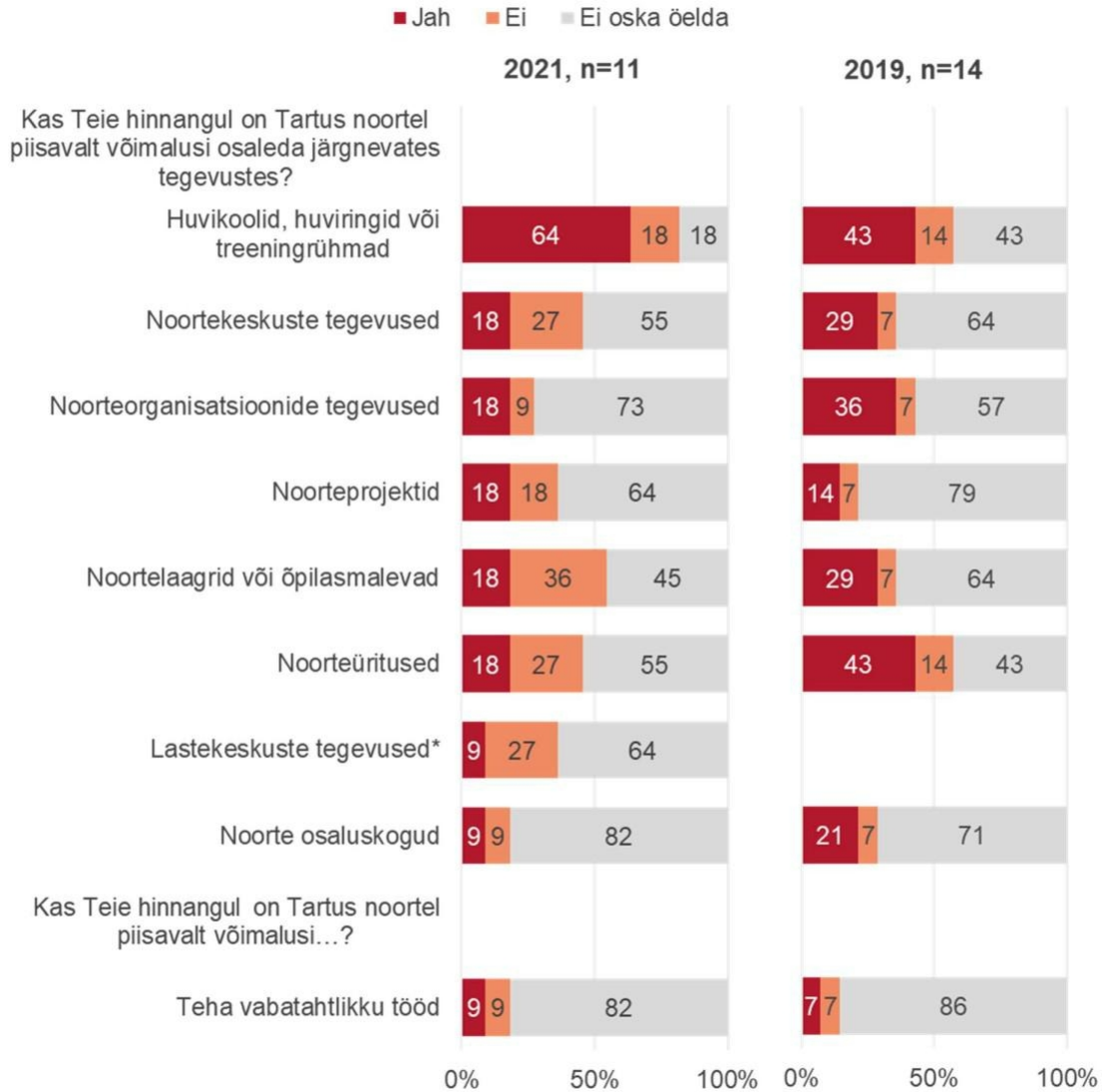
Küsisime nii noorte kui lapsevanemate arvamust selle kohta, kas Tartus on noortele mõeldud tegevusi piisavalt. Suurem osa küsitletutest pidas tegevusi piisavaks (42% noortest ja 55% lapsevanematest) või ei osanud hinnangut anda (50% noortest ja 27% lapsevanematest). Negatiivseid arvamusi oli pigem vähe – noortele mõeldud tegevusi pidas pigem väheseks või väga väheseks 8% noortest ja 18% lapsevanematest (2019. aastal vastavalt 12% ja 14%, märkimisväärset muutust negatiivsete hinnangute osakaaludes toimunud pole) (joonis 19).

Joonis 19. Kas Tartus on noortele mõeldud tegevusi piisavalt? (% , n=kõik vastajad)

Lapsevanematelt küsiti hinnanguid noortele mõeldud tegevuste piisavusele ka erinevate tegevuste lõikes. Üldjuhul hindasid lapsevanemad erinevaid tegevusi sagedamini piisavaks kui ebapiisavaks, kuigi hinnangu andmata jätnud vastajate suur arv viitab, et lapsevanemate teadlikkus noortele mõeldud tegevustest on pigem vähene. Kõige sagedamini ei osanud lapsevanemad hinnata noorte võimalusi teha Tartus vabatahtlikku tööd või osaleda noorte osaluskogudes. Kõige enam rahul on lapsevanemad noorte võimalustega osaleda huvikoolides, huviringides ja treeningrühmades (64% pidas piisavaks), kõige vähem rahul aga noorte võimalustega võtta osa noortelaagritest või õpilasmalevatest (36% pidas ebapiisavaks). Võrreldes 2019. aastaga on küsitletud lapsevanemate kriitilisus tegevuste piisavuse osas kasvanud (joonis 20), kuid samas tuleb silmas pidada, et valimi väiksus antud sihtrühmas ei võimalda ajaliste muutuste osas teha kaugeleulatuvaid järeldusi.

Joonis 20. Lapsevanemate hinnangud noortele mõeldud tegevuste piisavusele Tartus tegevusvaldkondade lõikes (% , n=lapsevanemad)

* 2019. aasta kohta võrdlusandmed puuduvad

Nii noortelt kui lapsevanematelt küsiti ka seda, milliseid tegevusi noortele Tartus veel olla võiks.

Sarnaselt 2019. aastaga mainisid noored ka 2021. aastal kõige sagedamini seda, et Tartus võiks olla rohkem erinevaid treeningvõimalusi (nt korvpall, jalgpall, ujumine, rula, võitluskunst, enesekaitse, tants, jõusaal) või spordiga tegelemise kohti (nt tennisväljakud, batuudid, skatepargid, hüppetornid, kardirajad). Huviringidest mainiti kõige sagedamini arvuti/programmeerimisega seotud huviringe, kuid nimetati ka muid huviringe

(joonistamine, puutöö, teadusringid, näiteringid, muusika vms). Mainiti ka noorteüritusi (kõige enam spordiüritusi ja -võistlusi, kuid ka heategevusüritusi, pidusid ja kontserte), ekskursioone, matkasid ja laagreid (Taevaskoja laager, linnalaager, teaduslaager, jalgpallilaager) ning töötubasid. Üksikud vastajad nimetasid ka vaimse tervise nõustamise loenguid ja vestlusringe või vabatahtlikku tegevust (prügi korjamine või puude istutamine).

Enam kui pooled küsitletud noortest (59%) ei osanud ühtegi konkreetset tegevust esile tuua ning 3% märkis, et tegevusi noortele on juba praegu piisavalt.

Noorte vastused(originaalkujul) olid järgnevad:

Arvuti õppimine.

Arvutis mängimine, magamise mäng.

Arvutis mängimine, seiklust võiks rohkem olla jms.

Batuut.

Ei oska öelda, aga äkki võiks rohkem tegevusi olla ka talvel.

Ei oska öelda, sest noortekeskuses on keeruline käia, kuna elan kaugemal.

Erinevad üritused millel noored osaleda saaksid, võistlused, noorte laadad.

Et siiski oleks hüppetorn.

Heategevusüritused.

Huviringe.

Igasuguseid, mis mulle meeldib Jalgpall

Jalgpalli ja korvpalli treeninguid, võistlusi. Võiks käia rohkem matkadel.

Joonistamine, värvimine, tantsimine.

Käia skateparkides, niisama chillida.

Korvpall.

Korvpall, ujumine.

Kullimängud.

Lastele pole vaja rohkem huviringe, hoopis lapsevanematele oleks vaja

õpetada, kuidas lapsi kasvatada. Paljud 17-18 aastased lapsed joovad alkoholi ja kaklevad omavahel, see ei ole normaalne.

Ma ei tea väga, noored võiksid ise valida, mida nad sooviksid ja pärast mõelda, mis sobiks noortele.

Mängud.

Mingid vaimse tervise nõustamise loengud, enesekaitse treeningud Muusika tegemine.

Näiteks selline, kus sa teed enda hobisid.

Näiteringe, korvpalliringe jne.

No võib-olla programmeerimisring ja keelte õppimine, mis lastele meeldib Noored kogunevad ja mängivad mängu, kes võidab, saab auhinna. Noortega öid.

Nutiklass, kus saad teada, mida teha seadmetega.

Parem oleks rohkem ekskursioone kui õppimist.

Rohkem huviringe.

Rohkem pidusid. Et saaks kauem olla autovabaduse puiesteel, see võiks kauem lahti olla. Rohkem kontserte.

Rohkem spordiüritusi.

Rohkem võiks olla tennise kohti, võiks olla ka kokanduse tube ja programmeerimise kohti rohkem.

Rula trennid, õppespordipäevad, kuulsustega kohtumine.

Spordiüritusi - jalgpalli, korvpalli.

Taevaskoja laagri kohta.

Tahaks, et oleks puutöö.

Tartu koolidel võiks rohkem ekskursioone olla, liiga palju õppimist.

Tartu linnas võiks olla nt. mingi rühm, kes hoolitseb looduse eest(korjavad prügi või istutavad puid).

Tartu võiks olla noortele tegevusi selliseid, et oleks selline töötuba kus saaks ise teha naljakaid logosid.

Tartus võiks olla noortele veel tegevusi nende valdkonnas, näiteks rohkem tennise kohti, kus saaks mängimas käia tasuta ning ilma koroona tõendita jne. Veel võiks olla kohti ,kus noored saaksid niisama koos aega veeta.

Tartus võiks olla rohkem tasakaalu jaoks mõeldud tegevusi. Oleks rohkem raceline-e, et teha trenni ja sealjuures tasakaalu arendada. Rohkem võiks olla ka autodega seonduvaid asju, õpetataks, millest auto koosneb ja kuidas liigub.

Tartus võiks olla rohkem võitluskunsti trenne.

Teaduse huviring.

Töötoad.

Töötuba.

Töötuba, programmeerimine, joonistamine, ehitamine.

Tõuksi sisehall, batuudipark

Trenne, huviringe ja võistlusi

Vabaajategevusi, tasuta ürituspäevi, lumepühi.

Väljas käimist.

Võiks midagi huvitavat olla, uusi asju võiks juurde tulla.

Võiks olla jutuaamine, kus räägid oma saavutustest mängudes jne.

Võiks olla kardirada, kus lapsed saavad sõita.

Võiks olla korvpall või jalgpall.

Võiks olla linnalaager, tarkuselaager, jalgpallilaager, teaduslaager.

Võiks olla Raadi lennuväljal noortele plats, kus saaks autoga sõita.

Võiks olla rohkem enesekaitse treeninguid.

Võiks rohkem olla õppuseid, trenne ning üritusi lastele ning infot nende kohta. Peaks rohkem selgitama ning nõustaja peaks olema.

Võiks saada tööd teha, mingid töötoad, rohkem jõusaale ja matku.

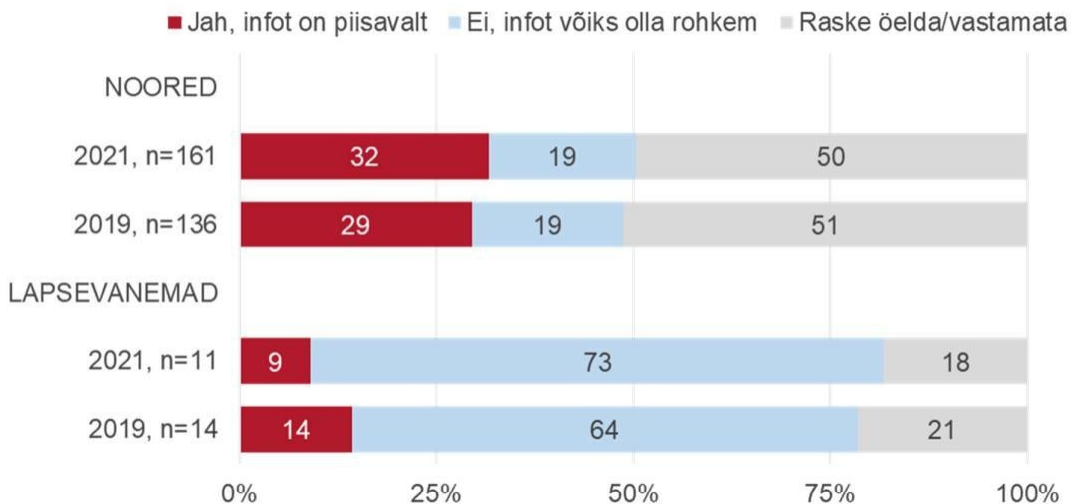
Lapsevanematest andis küsimusele vastuse vaid üks vastaja:

Erivajadustega lastele ei ole trenne, on ainult tavalastele. Minu laps tahaks ujumistrennis käia, sulg- või korvpallis, aga selliseid kohti pole. Arst määras 5 korda ujumise, see on naljanumber. Ujumistrenni ei ole puuetega lastele. Laps tahaks käia ka erivajadustega laste laagris koolivaheajal ja suvel, aga see pole võimalik, kuna kohad on kogu aeg täis.

8. Info

Noortest 32% ja lapsevanematest 9% hinnangul on infot noortele mõeldud tegevuste kohta Tartus piisavalt. Rahulolematust info piisavusega esines enam lapsevanemate seas – ebapiisavaks hindas vastavat infot 73% lapsevanematest ja 19% noortest. Samas on noorte hulgas küllaltki palju ka neid, kes info piisavust hinnata ei osanud (50%), mis viitab sellele, et noored on antud teemaga vähe kursis (kas teema ei huvita või on infot siiski vähe). Võrreldes 2019. aastaga hinnangud märkimisväärselt muutunud pole (joonis 21). Tartu linnas elavad noored on info piisavusega pisut enam rahul kui noored, kelle elukoht on väljaspool Tartut (vastavalt 37% ja 25%).

Joonis 21. Kas infot noortele mõeldud tegevuste kohta Tartus on piisavalt? (% , n=kõik vastajad)

Vastajailt küsiti ka, milliste noortele mõeldud tegevuste kohta sooviksid nad rohkem infot saada.

Noored vastasid järgnevat:

Arvutist, kuidas klaviatuuril nupud ära vahetada ja tagasi vahetada.
Endast, oma unistusest, hobist, huvist.
Erinevate huviringide ja trennide kohta.
Huviringide kohta.
Kõigest.
Korvpall.
Korvpalli.

Kui tahan väga teada, siis saan kõikide kohta infot.
Kuidas seal treenitakse, kas on karm treener, kas seal on lõbus olla ja mitu poissi ja tüdrukut seal käib.
Kus koht asub ja asjad algavad.
Kus see koht asub, kellaega teada millal see toimub.
Laagrite ja ürituste kohta.
Ma tahan rohkem rahast teada.

Matkad.

Millal algab, kaua kestab.

Millal on elekter kallis, milliseid masinaid osta ?

Mulle pakub huvi rohkem seksuaalhooldus, seal saab päris huvitavaid fakte teada ning see on kasulik tulevikus.

Muusikaga tegelemine.

Noorsookeskuse ürituste kohta, kuna olen ka ise algataja olnud ning aru saanud, et info pole olnud piisav.

Noorte kohtadest.

Noortekeskuse kohta.

Noorteorganisatsioonid.

Õpetajast.

Rohkem infot arvutiprogrammide kohta.

Rohkem infot tahaksin teada noortekeskuse kohta, millega nad seal tegelevad.

Rohkem infot võiks saada ürituste kohta Tartus ja võiks kirjas olla, palju inimesi tuleb. Saalihokist võiks rohkem juttu olla.

Sellest, kas neile meeldib või ei meeldi.

Sooviks rohkem teada saada, kus ja millal üritused toimuvad ja loomulikult, palju rahvast kokku tuleks ning kaua üritus kestab.

Sooviksin rohkem infot sporditreeningute kohta.

Sooviksin teada keelte kohta ja treeningu kohta.

Spordist ning male ja kabe õppimisest.

Tantsimine, muusikakooli kohta infot.

Tantsuringidest.

Töökohtade kohta infot.

Töötubade kohta.

Töötubade kohta.

Töötubade, programmeerimise, joonistamise, ehitamise kohta.

Trennist, spordist.

Ujumine.

Ürituste, põgenemistubade kohta ja noortelaagrisse registreerimise kohta.

Võitluskunsti trennide kohta Tartus.

WR-prillid võiks olla,

Lille kaarte keskuses

Lapsevanemate vastused olid järgnevad:

Huviringid, treeningud

Sooviks saada infot erivajadustega laste laagrite ja trennide kohta. Koolidesse võiks ka keegi teada anda laagrite ja trennide kohta.

Küsisime ka, millistest kanalitest soovitakse noortele mõeldud tegevuste kohta infot saada. Noored eelistavad kõige sagedamini info saamist Stuudiumi/eKooli vahendusel (32%) või sotsiaalmeediast (24%). Ka lapsevanemate seas on kõige eelistatum infokanal Stuudium/eKool (64%), kuid küllalt paljud eelistavad teavet saada ka meili teel (45%) (tabel 7).

Tabel 7. Kust sooviksite noortele mõeldud tegevuste kohta infot saada?
(%, n=kõik vastajad)

	Noored, n=161	Lapsevanemad, n=11
Stuudiumi/eKooli vahendusel	32%	64%
Sotsiaalmeediast (näiteks Facebookist)	24%	27%
Sõpradelt või koolikaaslastelt	21%	0%
Koolist (õpetajatelt või juhiringide juhtidelt, infostendidelt)	20%	36%
E-maili teel (nt infolistidest)	19%	45%
TV-st, raadiost või ajalehtedest-ajakirjadest	18%	0%
Tartu linna kodulehelt	16%	18%
Vanematelt, pereliikmetelt	14%	0%
Infoüritustelt (nt messid, laadad)	11%	0%
Huvikoolide kodulehekülgedelt	11%	9%
Laste- või noortekeskuste kodulehekülgedelt	11%	18%
Laste- või noortekeskustest kohapealt	9%	0%
Mujalt internetist	3%	9%
Mujalt	2%	0%
Ei soovi antud teema kohta infot saada	27%	9%
Vastamata	17%	0%